

26 заседание

Петък, 18 декември 1925 година

(Открито отъ подпредседателя д-ръ Б. Вазовъ, въ 16 ч.)

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: (Звъни) Отварямъ заседанието.

(Отъ заседанието сж отсъствували следните народни представители: Алевъ Афузъ Садъкъ, Ангеловъ Исая, Ангеловъ Ирданъ, Атанасовъ Никола, Баралиевъ Христо, Басменковъ Иванъ, Бозвелиевъ Константинъ, Борисовъ Никола, Бурмовъ Никола, Василевъ Ради, Величковъ Петко, Георгиевъ Додю, Господиновъ Христо П., Давидовъ д-ръ Хаймъ Исаковъ, Данаиловъ Георги, Дончевъ Георги Драгановъ Пъито, Думановъ Тончо, Илиевъ Иванъ, Калчевъ Панайотъ Тинчевъ, Колевъ Михаилъ Монева, Косовски Георги, Кударовъ Янко, Марковъ Никола, Минковъ Миланъ, Недѣлковъ Лачо Илиевъ, Николовъ Върбанъ, Петрини Николай, Петровицъ Петъръ, Пехливановъ Костантинъ Колевъ, Поповъ Христо, Савовъ Сава, Сребринковъ Никола, Станковъ Ангелъ, Терзиевъ Господиновъ, Тодоровъ Груйо Топаловъ Недѣлко, Търнановъ Петко, Хаджиевъ Никола, Черневъ Христо, Черносковъ Георги, Чешмеджиевъ Григоръ, Шивачевъ Георги и Яламовъ д-ръ Георги)

Разрешени сж отпуски на следните народни представители:

На г. Александъръ Пиронковъ — 1 день;

На г. Господиновъ Продановъ — 2 дни;

На г. Димитъръ Нейковъ — 1 день;

На г. Христо Басевъ — 7 дни;

На г. Тончо Думановъ — 4 дни и

На г. Михо Марковъ — 3 дни

Пристижваме къмъ дневния редъ.

Г. г. народни представители! Г. министърътъ на земледѣлието моли да стане едно малко пререкъдане на дневния редъ. Той моли да се съгласите да се разглеждатъ двата члена отъ законопроекта за лова — чл. чл. 9 и 16 — които въ миналото заседание бѣха върнати въ комисията. Мисля, че нѣма да имате нищо противъ.

Моля г. докладчика да докладва тѣзи два члена.

Докладчикъ Д. Яневъ (д. сг): Г. г. народни представители! Чл. 9 въ старата си редакция даваше право на министъра на земледѣлието за известно време и на опредѣлени мѣста да забрани биенето на полезенъ дивечъ. Тази забрана можеше да се иска отъ горските инспектори, отъ лесничествъ или отъ управителния съветъ на ловната организация. Въ миналото заседание Народното събрание реши този членъ да се върне въ комисията за ново разглеждане, и комисията реши, че ще бѣде най-удобно забраната, за която се говори тукъ, да се издава само по докладъ на ловния съветъ при министерството, въ който съветъ влизатъ представители отъ ловната организация, отъ министерството и който съветъ изобщо е най-висшето учреждение по лова. Затуй чл. 9 доби следната редакция: (Чете)

„Чл. 9. Министърътъ на земледѣлието и държавните имоти по докладъ на ловния съветъ при министерството, може да забрани съ заповѣдъ ловенето за опредѣлено време на известни видове полезенъ дивечъ, предметъ на лова, въ територията на цѣлото царство или въ известни райони на страната.“

Това е редакцията, която комисията даде на чл. 9.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Искат ли нѣкой думата? — Никой не иска. Ще гласуваме.

Н. Славовъ (с. д): Нѣма кворумъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има. — Който приематъ чл. 9 тѣй, както го предлага комисията, моли, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ Д. Яневъ (д. сг): Другиятъ членъ, който сж бѣше върнатъ въ комисията, е чл. 16. Той се върна

въ комисията по следните причини. Въ чл. 16 се говори за тровенето на вредния дивечъ — отъ кого то се разрешава и отъ кого се върши. Миналия пътъ въ Народното събрание се изтъкна, че тровенето на вредния дивечъ може да става отъ горските власти — лесничен, горски инспектори или инспектори по лова, а съ разрешение на околийския началникъ и отъ ловджитѣ. Изтъкна се тогава, че не бива да има двувластие въ тровенето на вредния дивечъ и че по-добре ще бѣде да се остави само на една власт — на горската власт.

Въ комисията въпросътъ се разгледа отново, обаче ти си остана пакъ на сжщото схващане, което имаше порано — че е необходимо тровенето на вредния дивечъ да става или отъ ловджитѣ съ разрешение на околийския началникъ, или отъ съответните горски власти и инспекторитѣ по лова. Съображенията, които се изтъкнаха за двувластие, се смѣтнаха отъ комисията, че не сж така уважителни, защото не само въ този случай има двувластие, но такава има и при гонките, кѣдето околийскиятъ началникъ сжщо се намѣсва. Има околни, кѣдето лесничен нѣма, въ които околни може да има вреденъ дивечъ и кѣдето ще бѣде необходимо този вреденъ дивечъ да се трови, а при далечното разстояние до пункта, кѣдето е лесничествъ, ако се предвиди да се вземе разрешение отъ лесничествъ, нѣма да има резултати тровенето. Затова комисията остана на първото си схващане — тровенето да се върши и отъ горските власти и отъ ловитѣ съ разрешение на околийския началникъ, като комисията направил само една малка редакционна поправка въ този членъ. По такъвъ начинъ чл. 16 остава съ следната редакция: (Чете)

„Чл. 16. Тровенето на вредния дивечъ се разрешава само на ловните надзиратели и членовѣтъ на ловните дружества, но съ предварително разрешение отъ околийския началникъ. Преди издаването на позволителните съответното ловно дружество е длъжно да удостовери писмено, че ловниятъ надзирателъ, респ. ловецътъ, е запознатъ съ тровенето на дивеча и нѣма да създаде опасност за себе си и околнигъ при употреблението на отровата.“

„Не е пуждно разрешение отъ околийския началникъ, когато тровенето на вредния дивечъ се извършва отъ инспекторитѣ по лова, районните горски инспектори и лесничествъ.“

„Всѣки, комуто е разрешено да трови вреденъ дивечъ, е длъженъ да съобщи писмено най-късно петъ дни преди поставянето на отровата въ надлежното общинено управление за динѣ, мѣстото и начина на тровенето, за да може иметството своевременно да даде най-голяма гласностъ и да предотврати ходенето на хора и добитъкъ въ мѣстата, въ които ще се постави отровата.“

Значи, направена е една поправка само въ третата алинея, а именно въ началото думата „който“ е замѣнена съ думитѣ „комуто е разрешено да“. Следователно, комисията остави алинея трета отъ този членъ почти въ сжщата редакция, защото ако предвидимъ съобщението за тровене на вредния дивечъ да го прави инспективната власт, общината, би се изгубило много повече време, когато иначе този, на когото е позволено да трови такъвъ дивечъ, ще бѣде длъженъ само да съобщи въ съответната община, че нему е разрешено да върши тровенето, и следъ съобщението да може да постави отровата. Цѣлата е да се спечели време, понеже отравянето много пати се налага да се върши съ голяма бързина, защото, както се докладва отъ страна на ловната организация, случва се да се явятъ вълци напр. и необходимо е въ день-два, безъ да се губи много време, да се извърши отравянето. По тѣзи съображения комисията остава на старото си схващане.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Които приемат чл. 16 както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Пристъпваме към първата точка от дневния ред — докладът на прошектарната комисия.

К. Пастуховъ (с. д): Г. председателю! Бяхъ отпратилъ питане до г. министъра на финансите за Народната банка. Кога ще ми се отговори?

Министъръ П. Тодоровъ: Г. Пастуховъ! Два дни Вие отсъствувате от Камарата.

К. Пастуховъ (с. д): Понеже говоримъ все за спазване на правилника, ще може ли въ вторникъ да ми се отговори?

Министъръ П. Тодоровъ: Да, идущия път ще Ви отговоря.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата докладчикът г. Михаилъ Донсузовъ.

Докладчикъ М. Донсузовъ (с. д): Ще докладвамъ по списъкъ XIII пореденъ № 1 — заявление отъ Иванка Димитрова Николова, жена на единъ желязничаръ.

На 20 юний 1923 г. мъжътъ ѝ Димитъръ Николовъ, спирачъ при Софийскитъ желязнопътни бригади, билъ убитъ при катастрофата на гара Ясенъ. Заедно съ него сж били убити и други двама: Илия Ивановъ, машиненъ инструкторъ, и Иванъ Ивановъ, пощальонъ. Главната дирекция на желязницитъ съ заповѣдъ № 3.957 отъ 17 декемврий 1923 г. е отпуснала помощъ въ размѣръ на 50.000 л. на семейството на Илия Ивановъ, а Министерския съветъ, съ постановление № 21, протоколъ № 30, отъ 24 априлъ 1924 г. е отпусналъ на семейството на Иванъ Ивановъ сжщо 50.000 л. Само на жената на Димитъръ Николовъ не е била отпусната помощъ. Тя подава заявление до Дирекцията на желязницитъ и иска да ѝ се отпусне помощъ отъ 50.000 л. Дирекцията на желязницитъ ѝ отговаря: „Понеже въ бюджета за текущата финансова 1924/1925 г. подобни суми нѣма предвидени, ще трѣбва да подадете заявление до Народното събрание“.

Прошектарната комисия препрати заявлението въ Министерството на желязницитъ. Министерството отговори — че то има само 300.000 л. за малки временни помощи — за погребения, за лѣкуване, за купуване на изкуствени ръце и крака — и не може да даде помощъ на просителката.

Комисията, като взе предъ видъ, че действително мъжътъ на Иванка Димитрова Николова е убитъ презъ 1923 г. въ катастрофата при Ясенъ, че на семейството на другитъ двама убити е била отпусната помощъ, а на Иванка Димитрова не е била отпусната, реши и на Иванка Димитрова Николова да се отпусне помощъ отъ Народното събрание въ размѣръ на 50.000 л.

Х. Мирски (д): И на наследницитъ.

Докладчикъ М. Донсузовъ (с. д): Да, и на наследницитъ.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Които сж съгласни съ решението на комисията, да се отпусне на Иванка Димитрова Николова, на нея и малоѣтнитъ ѝ деца, отъ София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 50.000 л., моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ М. Донсузовъ (с. д): Ще докладвамъ по смѣния списъкъ пореденъ № 2.

Презъ 1915 г. солонпроизводителитъ въ Анхнало сж поискали отъ Министерството на финансите да се образува единъ фондъ за предназначение солницитъ отъ наводненията на морето. Мнозина отъ васъ може-би знаятъ, че когато Черно-море се развълнува, вълнитъ заливатъ солницитъ край Анхнало и правятъ голѣми пакости на тѣзи солници. Съ постановление № 32, протоколъ № 28, отъ 16 мартъ 1915 г. Министерскиятъ съветъ постановява, щото отъ ежегодното производство на солъ да се одържа единъ процентъ отъ 15% отъ количеството произведена солъ, за да се образува единъ фондъ, отъ срдѣствата на който да се укрепятъ солницитъ. По тѣй като, когато се извади солта отъ складоветъ на торби, които съдържатъ 100 кгр., ако времето е топло, ще има фира, то, за да се гарантиратъ тѣзи 15% за този фондъ, Министерството нареджа да се

одържа още 1% плюсъ за фирата, и ако остане излишъкъ, тази излишна солъ да се връща на солонпроизводителитъ, а ако не остане, тогава и този 1% да се прибави къмъ 15-тѣ % за фонда за укрепяване на солницитъ. Това нѣщо се е практикувало отъ 1915 до 1921 г. Презъ 1921 г. отъ анхналскитъ солници се е произвело и внесло въ държавнитъ складове подъ № № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 и 11 всичко 20.576.156 кгр. солъ. Тогава управителъ на Анхналската митница е билъ Димитъръ Тачевъ. Складоветъ не се изпразватъ едновременно. Днесъ, да кажемъ, се продава солъ на нѣкои търговецъ и се взема такава отъ единъ складъ, а солта отъ другитъ складове може да остане за идущата година. По едно време, когато се изпразва складъ № 11, констатира се единъ излишъкъ отъ този 1%, одържанъ срещу фирата, излишъкъ отъ около 159.274 кгр. солъ. Понеже въ този складъ № 11 солта е била на солната кооперация, управителъ на митницата Димитъръ Тачевъ, възъ основа на постановлението на Министерския съветъ, запитва, какво да прави излишната солъ: да я върне ли на солонпроизводителитъ или не? Министерството на финансите отговаря: „Ако нѣщо остане въ складоветъ отъ този процентъ, който се задържа за фирата, то си остава пакъ собственост на самитъ солонпроизводители“. Г. Тачевъ, управителъ на митницата, връща този излишъкъ на солната кооперация, тя му дава разписка, че е получила солта, продава я и сумата вписва като приходъ въ своята касова книга.

Презъ 1924 г., обаче, дохожда финансовъ инспекторъ, който съ актъ вх. № 330 отъ 27 мартъ 1924 г. казва: „Понеже управителъ на митницата, преди да изчака отчитането на всички складове на солъ, въ които може да се яви загуба, се е отчелъ само по единъ складъ, № 11, и отъ тамъ излишъкътъ е върналъ на кооперацията, а възможно е въ другитъ складове да има загуби, то управителъ Димитъръ Тачевъ трѣбва да се начете съ една сума отъ 195.110 л., заедно съ лихвитъ имъ, за смѣтка на фонда, който се е образувалъ за укрепяване на солницитъ.“

Къмъ края на 1924 г., обаче, управлението на Анхналската митница дава удостоверение, въ което се казва, че въ складъ № 1 отъ реколтата 1921 г. има излишъкъ за фонда 255.600 кгр. солъ; въ складъ № 2 — 655.400 кгр. солъ; въ складъ № 3 — 634.150 кгр.; въ складъ № 4 — 319.500 кгр. солъ; въ складъ № 5 — 186.450 кгр. солъ; въ складъ № 6 — 38.800 кгр. солъ. Въ всички складове до № 11 има излишци. Понеже актътъ е съставенъ по-рано, при предположението, че може да има фира, г. управителъ на митницата е начетенъ съ сумата 195.110 л., стойността на 159.274 кгр. солъ. Солната кооперация казва съ едно заявление, че тя е приела това количество солъ и нѣма защо да се държи отговоренъ управителъ на митницата г. Димитъръ Тачевъ. Министерството, обаче, казва: възъ основа на този актъ, азъ потвърждавамъ да се глоби управителъ на митницата Димитъръ Тачевъ, единъ видъ за смѣтка на фонда, съ 195.110 л.

Следъ като се получава това удостоверение отъ Анхналската митница, г. Тачевъ, понеже не е вземалъ сумата и държавата не е ошетена съ нищо — сумата е върната на солонпроизводителитъ, а така сжщо и фондътъ не е ошетенъ съ нищо — и понеже въ всички складове има излишци, моли тази сума, съ която е начетенъ, да не се начита на него и да се освободи. Министерството на финансите отказва да се освободи начета, като казва, че тази смѣтка е частна, а не държавна; то не може да реши този въпросъ, понеже фондътъ е частенъ, а не държавенъ — и право е да каже, че не може.

Комисията се занима съ този въпросъ и намѣри, че г. Тачевъ не е причинилъ никаква щета на държавата, а е далъ солта, съгласно телеграма № 15.666 отъ 12 юний 1915 г. на самитъ солонпроизводители, неправилно е начетенъ съ тази сума и реши тя да му се опрости.

Моля Народното събрание да утвърди това нейно решение.

С. Костурковъ (р): Г. докладчикъ! Нали управителъ на митницата е върналъ солта на кооперацията, ...

Докладчикъ М. Донсузовъ (с. д): Има документи.

С. Костурковъ (р): ... независимо отъ едно постановление на Министерския съветъ, но следъ една телеграма отъ Министерството на финансите, съ която му е разрешено да върне солта? Нали така?

Докладчикъ М. Донсузовъ (с. д): Не специално за него. Тъ питатъ: ако остане излишъкъ отъ 1%, предвиденъ за

фира, какво да го правят? Казва се, че тази солъ се връща на солонпроизводителитъ. Но понеже той се е отчелъ само по единъ складъ, а по другитъ не, ревизорътъ Чолаковъ го пащита.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Конто сж съгласни съ решението на комисията да се опрости начетената съ постановление № 266/1924 г. на Министерството на финанситъ сума 195.110 л. съ лихвитъ, на бившия управителъ на митницата въ гр. Анхило, Димитъръ Тачевъ, за отстъпената отъ сжния на солонпроизводителното кооперативно дружество „Анхилски солници“ солъ отъ перерезирана фира презъ 1921 г., моля, да вдигнатъ ржка. Болшинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Захари Кръстевъ.
Ще се докладва по списъкъ XIII пореденъ № 191.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Подадена е молба отъ Никола Ивановъ отъ с. Николаево, Новозагорска околия. Въ тая молба той излага, че презъ общоевропейската война билъ войникъ въ бившия 32. пехотенъ загорски полкъ отъ З. балканска дивизия. Съ този полкъ той участвувалъ въ всички боеве и въ края на 1918 г. попадналъ въ пленъ. Билъ откаранъ въ Франция, откъдето следъ свършването на войната се завърналъ на 25 септември 1921 г. Връщайки се въ България, миналъ презъ Швейцария, и понеже останалъ безъ пари, отишълъ въ Българската легация въ Бернъ, където му дали 40 швейцарски франка, за да си дойде.

Той моли тази сума да му бъде опростена. И ние взехме решение въ такъвъ смисълъ — да му се опрости тази сума. Тя е равна на 788 български лева по тогавашенъ курсъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Конто сж съгласни съ решението на комисията да се опрости на Никола Ивановъ отъ с. Николаево, Новозагорска околия, сумата 788 л. съ лихвитъ и, отстъпената му отъ българската парска легация въ Бернъ презъ 1921 г. за завръщането му въ България, моля, да вдигнатъ ржка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сжния списъкъ XIII пореденъ № 61.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Подадена е молба отъ Евлампия П. Малѣва, жителка на гр. Свишовъ. Въ молбата си тя излага следното: (Чете) „На 26 ноември 1923 г. почина съпругътъ ми Павелъ Малѣвъ, дългогодишенъ учителъ и директоръ на Свишовската смѣсена прогимназия. Останахъ вдовица съ четири малолѣтни деца ученици.

„Покониятъ ми съпругъ не остави никакви богатства и единствената ни издржка е неговата пенсия. Прекарваме мизерно“ и пр.

По-нататкъ: (Чете) „Върѣкни това, ние сме очудени, че следъ смъртта си той е останалъ неиздѣлженъ къмъ държавната хазна съ 31.225-31 л., за което неиздѣлжение се издаде постановление на Върховната смѣтна палата подъ № 3.079 отъ 9 октомври 1924 г.“

Като излага това, просителката казва следното: (Чете) „Моятъ съпругъ е билъ отчетенъ до 1 априлъ 1923 г., а на 1 септември с. г. той заболъ и на 26 ноември с. г. почина. Следователно, неиздѣлжената сума отъ 31.225-31 л. е липсала отъ касата му за кратко време“.

Тя моли тази сума да ѝ бъде опростена.

Представила е пренисъ отъ постановлението на Върховната смѣтна палата.

Има удостоверение за нейното материално положение, отъ което се вижда, че тя е въ крайно лошо, мизерно материално положение.

Ние изпратихме прениската въ Министерството на финанситъ за мнение и г. министърътъ на финанситъ отговори: (Чете) „Понеже наследникитъ нѣматъ нищо, нека се опрости сумата“.

Комисията, като взе предъ видъ лошото материално положение на съпругата и малолѣтнитъ, реши сжщо да имъ се опрости тази сума.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Конто сж съгласни съ решението на комисията да се опрости на Евлампия П. Малѣва отъ гр. Свишовъ сумата 31.225-31 л., за която покойниятъ ѝ мъжъ Павелъ Малѣвъ, бившъ директоръ на Свишовската смѣсена прогимназия, останалъ неотчетенъ предъ Върховната смѣтна палата, съгласно постановлението ѝ № 3.079/1924 г., моля, да вдигнатъ ржка. Болшинство, Събранието приема.

И. Ковачевъ (з): Г. докладчикъ! Ако е възможно, четете по-високо, защото нищо не се разбира.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Ще се докладва по списъкъ X пореденъ № 148

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Това заявление миналия пътъ го докладвахъ, обаче, по липса на кворумъ, въпросътъ не се реши.

Иванъ Г. Вълчановъ отъ гр. Пещера е подалъ молба, съ която иска да му се отпусне известна помощъ за това, че неговиятъ автомобилъ билъ унищоженъ отъ разбойници на пътъ къмъ Пещера.

Това негово заявление е изпращано въ Министерството на финанситъ и г. министърътъ на финанситъ е далъ съгласието си да се отпусне на просителя помощъ, каквато Събранието намѣри за добре.

Има протоколъ на мировия сѣдия, отъ който се вижда, че загубата на този човѣкъ възлиза на 250.000 л.

Комисията, като взе предъ видъ, че той е отивалъ на едно подофицерско тържество; че е единъ човѣкъ, който е вземалъ участие въ всички събития за запазване на отечеството; че неговото материално положение е крайно мизерно, реши да му се отпуснатъ 100.000 л.

Въ такъвъ смисълъ предлагаме нашето решение.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Петровъ.

И. Петровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Макаръ че отъ известно време пасамъ азъ съмъ партизанитъ да се прави икономия въ отпускането на тѣзи помощи, защото ние малко си даваме смѣтка, каква тежестъ сж тѣ за държавното съкровище, азъ ще искамъ въ случая помощта да се увеличи, макаръ че можахъ да се науча напоследъкъ, че много такива помощи, които ние сме гласували, на пѣкои мѣста не сж били заплащани било по липса на кредитъ, било по други съображения на кредитнитъ учреждения, които трѣба да ги изплащатъ. И ако вземамъ думата на този случай, то е, защото той заслужава вниманието на цялото народно представителство. И азъ бихъ желалъ други народни представители отъ онзи край да подчертаятъ значението на това заявление.

Този Вълчановъ е станалъ жертва на едно разбойническо нападение. Независимо отъ това, което той лично е направилъ като единъ добъръ синъ на родината, той е принесълъ услуга и съ своята камюнетка презъ събитията на 9 юний, както и презъ септемврийскитъ събития презъ 1923 г., и по преследване на разбойникитъ. Той никога не е билъ възнаграждаванъ за труда и жертвитъ, които е понасялъ той лично, както и за услугитъ, които е вършилъ съ своята камюнетка. Той е превозвалъ военни министри и председатели на Съюза на запаснитъ подофицери, когато сж отивали въ Пещера по случай освещаване знамето на тамошното подофицерско дружество. Този човѣкъ не е билъ нападателъ случайно. Той отдавна е билъ принципна точка на разбойникитъ, въ преследването на които той винаги е билъ въ услуга на властта. Той е подалъ молба за помощъ и азъ не мога да разбера, защо комисията е била въ дадения случай прекалено скрупулозна, и не му е отпуснала една по-голяма сума. Може-би тя е имала свои съображения.

Азъ моля помощта отъ 100.000 л. да се увеличи на 150.000 л. Азъ не виждамъ, че той иска да изкористи положението, че му е била унищожена камюнетката. Вие си спомняте, какво писаха вестникитъ по този случай. Единъ човѣкъ не може да си вземе сега камюнетка съ 200—250 хиляди лева. Ние нѣма да го възнаградимъ за патриотично изпълнение дългъ къмъ отечеството, но поне да не го оставяме да мизерствува. Давали сме много подобни помощи. Този човѣкъ гладува сега.

Моля да се увеличи тая помощъ на 150.000 л.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Азъ не съмъ съгласенъ съ предложението на г. Иванъ Петровъ. Комисията реши да се отпуснатъ 100.000 л.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. д-ръ Владимиръ Такевъ.

Д-ръ В. Такевъ (д. сг): Г-да! Азъ миналия пътъ разгледахъ подробно случката. Имамъ честъ да съобща на Народното събрание, че говорихъ съ г. министра на финанситъ и следъ като му изложихъ подробно положението на лицето, което е пострадало, и условията, обстоя-

телствата, при които е пострадало, той се съгласи да се увеличи тая помощ в онзи размер, в който я предложи г. Иванъ Петровъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димо Кьорчевъ.

Д. Кьорчевъ (нац. л): Г. г. народни представители! Основанието, на което се иска тая помощ, не е законно. То е политично; азъ бихъ казалъ, че е и партийно. Когато Народното събрание прави опрощаване на държавни вземания или когато дава помощи, причината за това винаги търсимъ било въ липса на специални закони, които да уреждатъ отношенията между частните лица и държавата, било въ липса на нареждания, които да могатъ да уреждатъ отношенията на тия лица. И тогава Народното събрание влиза въ качеството си единъ видъ на арбитражъ и решава по съвестъ. Но винаги то търси законни основания.

Индето, което иска помощъ, се оплаква, че му е нанесена щета отъ разбойници. То значи всъщностъ единъ български гражданинъ, когато претърпи загуба отъ разбойници или поради друго нѣкое бедствие, да иска възмездие или обезщетение отъ страна на държавата. Азъ питамъ финансовия министъръ: ако фалшификаторитъ на 5-хилевовитъ банкноти бѣха иласирали такива, щѣше ли да обезщети лицата, у които се намѣриха фалшиви банкноти? Имаше да ги обезщети. Зашото нито американскитъ законъ за пазенето на паричните знаци, нито францускиятъ, нито английскиятъ позволяватъ това. Никѣде не става туй нѣщо. И така щѣше да бѣде и у насъ по аналогия. Всѣки отъ насъ носи риска да претърпи известна вреда поради това, че животътъ не е напълно идеално уреденъ, че всѣки може да попадне на лъжецъ, на разбойникъ, на измамникъ, на нападателъ и пр. Но възмездното за тѣзи щети се получава чрезъ съдилищата, когато се осъдятъ злоаторниците и заедно съ това се осъждатъ и на граждански щети.

Имамъ нищо противъ случая, но азъ възставамъ противъ една практика, която може да насърчи и други лица, претърпили огромни щети отъ разбойнически нападения, да искатъ отъ Народното събрание възмездие.

Следователно основанията на комисията, които докладчикътъ ни каза, основанията на ораторитъ, които защитиха комисията и искатъ увеличение на помощта, сѫ основания, които не почиватъ на законъ, нито на законни съображения. Ние имаме случай на частноправни отношения, въ който искаме да се намѣси държавата чрезъ Народното събрание и да подпомогне едно пострадало лице отъ разбойници. На какво основание? Ако може, така да мине по политически съображения, че е нашъ близъкъ. Ами утре нѣма ли по кафенетата да се намѣрятъ десетки лица, които, като научатъ всичко това, ще дойдатъ, въз основа на тия мотиви, които дава комисията, да искатъ да обременяватъ Народното събрание съ отпускането нмъ на помощи? И ще намѣримъ случаи чудесни, въ които всѣки единъ е пострадалъ отъ такива нападения, макаръ че общо правило е, че гражданитъ носятъ риска на бедствията въ една държава, били тѣ малки или голѣми, на нападения отъ крадци, на загубване животъ и пр. и пр. Ами въ случаитъ, въ които станаха убийства отъ нападение на разбойници и се претърпѣха загуби отъ това, че загинаха бащи, че семейства се лишиха отъ бащинска поддрѣжа, нѣма ли да иматъ право семейства на пострадалитъ, защото тѣхнитъ глави сѫ убити отъ разбойници, да искатъ обезщетение?

Д-ръ В. Танзвъ (д. ср): Въ случай просителътъ е билъ въ разпореждане на властта съ своята камюнетка.

Д. Кьорчевъ (нац. л): Азъ не говоря за камюнетката. Като е билъ въ разпореждане на властта, той трѣбва да иска обезщетение отъ бюджета на министерството, което е разполагало съ тази камюнетка, а не трѣбва да иска отъ Народното събрание.

И азъ ви моля загубитъ вещевени или духовни, отъ отношения на частни лица къмъ други частни лица въ връзка съ престѣпления, нападения и пр. и пр., да не бждатъ предметъ на обсъждане въ Народното събрание, защото впечатлението отъ това е лошо.

Т. Г. Влайновъ (д. ср): И прецедентътъ е лошъ.

Д. Кьорчевъ (нац. л): Да, и прецедентътъ е много лошъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Лѣкарски.

И. Лѣкарски (д. ср): Г. г. народни представители! Мене ми се струва, че ние ще трѣбва да дадемъ едно правилно освѣтление на въпроса, а не такова, каквото му дава г. Кьорчевъ. Въпросътъ не е партисенъ, нито е политически, и обезщетението, което иска пострадалото лице, не се иска отъ политическа или партийна гледна точка, не се иска отъ държавна гледна точка. Въ случая не се касае до едно обикновено нападение отъ разбойници, за едно вулгарно деяние, деяние, извършено отъ вулгарни престѣпници, отъ онѣзи обикновени разбойници, които сноватъ по друмищата и по планинитъ, за да ограбватъ българскитъ граждани, безразлично кои сѫ тѣ и безразлично отъ кои партии, съ какво обществено положение и благосъстояние сѫ тѣ. Въ случая се касае за една акция, извършена отъ онѣзи, които целятъ да разрушатъ държавата, които целятъ да внесатъ смутъ въ душата на онѣзи български граждани, които сѫ готови съ цената на своето имущество и съ тази на своя животъ да подкрепятъ държавния строй и да запазятъ съществуването на държавата и на останалитъ български граждани. Касае се въпросътъ за унищожаване материално на единъ български гражданинъ, на единъ добъръ родолюбецъ, който е поставилъ въ разпореждане на властта едно превозно сръдство, своята камюнетка — единъ сръдство за прехрана на него и неговото семейство — за да бѣде запазенъ животътъ на военния министъръ и на онѣзи официални и неофициални лица, които сѫ посетили едно тържество. Въ тази камюнетка сѫ имтували и подофицери, извършвайки едва ли не службата на полицаи, за да охраняватъ имтующитъ. Неможейки да постигнатъ друго-яче целта си, не можейки да извършатъ своя пълненъ планъ, да нападатъ лицата, които сѫ целѣли, разбойниците нападатъ на връщане охраняющитъ, отвеждатъ камюнетката, и понеже не сѫ могли да я провалятъ въ пропастьта, изгарятъ я.

Г. г. народни представители! Въпросътъ не се касае, както казахъ, за личности и за обезщетяване конкретно на притежателя на камюнетката поради изгарянето ѝ, но да се възмезди единъ български гражданинъ и да се поддържа, да се крепи чувството въ българското гражданство, че то, когато се явява въ услуга на правовия редъ въ страната, когато се явява въ услуга на властта, когато се явява срещу поизловенитъ на конспиративни елементи, държавата ще мисли за него, тя ще го обезщети. Този български гражданинъ е пострадалъ не поради една случайностъ и не поради кефа или побуждението на злонамѣрени лица, насочени спрѣмо неговата личностъ като личностъ, ами насочени срещу неговата личностъ по други побуди — да разрушатъ, както казахъ въ началото, устонтъ на държавата и вѣрата въ гражданството, че то може да се бори и трѣбва да се бори за запазването на тази държава.

И ако трѣгнемъ по логиката на г. Кьорчева, ние ще стигнемъ до абсурдното положение, че ще трѣбва и всѣки онѣзи, които паднаха въ борбата съ конспиратори, чинто нмоти загинаха отъ разрушителната ръка на тия конспиратори, да бждатъ оставени на произвола на съдбата, затова защото сѫ били имали нещастното може-би да се проявятъ като родолюбиви българи и да срещнатъ отмѣстителнитъ похвати и действия, насочени отъ страна на тия конспиративни елементи къмъ тѣхъ, или пъкъ ще стигнемъ до едно друго положение: тия граждани да бждатъ обезщетявани отъ селищата, където е извършено престѣплението. Въ миналото заседание г. Балтовъ обосновава твърде добре държавната идея, която е вложена при обезщетяване на пострадалитъ отъ разни произшествия, и той посочи, че въ тия случаи и подобни на тѣхъ не може и не трѣбва да се прилага законътъ за ограничение грабежитъ, палежитъ и убийствата, защото той се прилага въ случаитъ, когато деянието е извършено въ района на една селска община, а въ случая деянието е извършено въ района на една градска община. Но даже и да бѣше извършено деянието въ района на една селска община, той пакъ не трѣбва да се приложи, затуй защото ние не можемъ да оставимъ населението въ едно село да плаща стотици хиляди лева загуба само затова, защото сѫ се явили отъ други крайща на България или защото сѫ преминали границата конспиратори и предатели да извършатъ едно престѣпно деяние случайно въ района на това село, и селинитъ, които сѫ неприятели и които никога не биха допуснали да се извърши такова едно деяние, нито охраняватъ, нито криятъ въ своята сръда пре-

стжнини, да носят материалните последици от това деяние. Това ще бъде несправедливо.

Ето защо, аз ви моля, г. г. народни представители, по тия съображения и по много други, които се изнесоха въ миналото заседание, когато въпросът беше разяснен и се пристъпваше към гласуване, но не се гласува поради липса на кворумъ, да се съгласите всички да гласуваме за решението на комисията.

В. Поповъ (з): Пояснете случката по-добре, защото г. докладчикът не можа да я поясни.

Н. Николовъ (д. ег): Ако говорите още, ще пропадне решението на комисията.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народният представител г. Петъръ Алековъ.

П. Алековъ (с. д): Г. г. народни представители! Малко ми е известен случаят, за който разискваме сега.

В. Поповъ (з): Какъ се започва съ случая!

П. Алековъ (с. д): По моятъ сведения, когато тази кампнетка е била нападната, тя е пренасяла пътници и въ него моментъ тя не е била на разположение на държавната власт. И азъ питамъ себе си, питамъ и васъ, докъде ще стигнемъ, ако държавата почне да обезщетява хората за загуби отъ разбойници, тогава когато тѣзи хора иматъ възможност, ако съ малко предвидливъ, да се осигурятъ лесно чрезъ плащане една нищожна премия на пѣкое застрахователно дружество? И това е нужно особено за хората отъ този край. Пещерскиятъ, кдето отъ редъ години доскоро почти непрекъснато съ върлували разбойнически банди. Азъ трѣбва да ви кажа, че бандата на така наречения „Турката“ спираше редовно по пътищата между Пещера и Батакъ, между Пещера и Пазарджикъ пътищитъ и ги обираше. До случката, за която става дума, много време се беше изминало, презъ което тази банда, наречена брациговската, върлуване изъ ония край. Господата, които съ имали кампнетката, трѣбвало да бъдатъ малко предвидливи, за да я застраховатъ. Тѣ обаче не съ направили това и се обръщатъ къмъ Министерството на войната за помощъ.

Азъ искамъ да обърна вниманието ви, г-да, и върху единъ формаленъ въпросъ: може ли, когато граждани се обръщатъ съ молба до пѣкое министерство, Народното събрание да се занимава и да решава дали тѣ да бъдатъ удовлетворени или не, или трѣбва да се следва обратната процедура? Споредъ мене, въ случая просителътъ трѣбваше да подаде заявление до Народното събрание и то да поиска мнението на Военното министерство или на други власти, които споредъ дадения случай съ компетентни да кажатъ своето мнение.

И. Лънарски (д. ег): Има подадена молба до Народното събрание.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. ег): Пѣма. Молбата е подадена чрезъ г. военния министъръ до Министерския съветъ и той я препраща до Народното събрание.

П. Алековъ (с. д): Кой ще обезщети десеткитъ хора, които съ тоже ограбени отъ тази и отъ други преди нея върлуващи изъ оня край банди?

Азъ намирамъ, че тукъ има едно престарание отъ пѣкои г. г. народни представители. Фактътъ, че заявлението минава презъ канцеларията на Министерството на войната и дохожда тукъ, показва, че пѣкой твърде много се е интересувалъ отъ съдбата на това заявление, за да може, то да дойде тукъ и да се занимава Народното събрание съ него.

И. Лънарски (д. ег): Това е некоректно, да обвинявате въ престарание Ваши колеги. Азъ Ви моля да ги посочите, ако има такива, за да бъдатъ изобличени. Защото, ако говорите за престарание, това показва, че има пѣщо повече. А това не е почтено отъ Ваша страна.

П. Алековъ (с. д): И отъ тая гледна точка правъ е г. Кьорчевъ, когато казва, че тукъ се върши партийна политика, че тукъ просто се иска пѣкой близъкъ на партията човѣкъ да бъде облагодетелствуванъ.

Н. Гюлеметовъ (д. ег): Пѣма такава пѣщо.

П. Алековъ (с. д): Има, има. Ако пѣма, тогава азъ питамъ г. министра на финансите: същата банда и други преди нея съ ограбили десетки граждани, тоже патриоти, тоже добри български граждани — кой ще ги обезщети и съ какво право ние ще откажемъ да гласуваме едно обезщетение и за тѣхъ, ако тѣ се обрънатъ къмъ Народното събрание да искатъ да имъ бъдатъ заплатени онези суми, които разбойници съ имъ вземали по пътищата?

Азъ съмъ противъ отпущането на тази сума. И когато виждаме, че се прави предложение за увеличаване на сумата, това ни кара да мислимъ, че тукъ има една партийна заинтересованостъ.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. ег): Г-да! Молбата е подадена чрезъ г. министра на войната до Министерския съветъ и Министерския съветъ съ писмо № 2153 я препраща до Народното събрание. Следъ това, на 12 декемврий е постъпила друга молба, която сега виждамъ въ напката — до председателя на Народното събрание.

Х. Мирски (д): Новата молба не е разглеждана отъ комисията.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Г-да! Молба до Народното събрание не е имало — азъ и миналия пътъ обърнахъ внимание на това — по която комисията да се произнесе.

П. Алековъ (с. д): И миналия пътъ стана въпросъ, че пѣма подадена молба до Народното събрание.

Д. Тодоровъ (д. ег): Сега има ли?

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Сега има, по по нея комисията не се е произнесла. Г. Алековъ повдига формалния въпросъ: може ли Народното събрание да разглежда молба, която не е подадена до него?

Х. Мирски (д): Молбата е подадена въ събота, значи и следъ миналото заседание въ петъкъ.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представител г. Димитъръ Тодоровъ.

Д. Тодоровъ (д. ег): Г. г. народни представители! Азъ бихъ молилъ да имаме куража да се произнесемъ по същията на работата, защото, ако е въпросъ да се подаде заявление до Народното събрание, има такова отъ просители у г. докладчика.

Х. Мирски (д): Молбата е дадена на 12 т. м., следъ като сме оставили безъ последиствие искането му.

Д. Тодоровъ (д. ег): Безъ последиствие не е оставена молбата му.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Г-да! Най-добре ще бъде комисията да се занимае отново.

Д. Тодоровъ (д. ег): Оправдаваме народната поговорка: „Жена, която не иска да мѣси цѣлъ день сѣа“.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. ег): Нека въпросътъ отиде отново въ комисията.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Г. г. народни представители! Понеже подаденото ново заявление не е разглеждано отъ комисията, нека отиде въ комисията да го разгледа.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. ег): По скѣпия списъкъ Х, пореденъ № 84. — Пенко Христо Петковъ отъ с. Косталево, Врачанска околия, иска да му се опрости сумата 814 л., която му искатъ да върне като неправилно получена нивалидна пенсия. Представилъ е удостоверение, отъ което се вижда, че е въ много тежко материално положение. Комисията реши да му се опрости тая сума.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Които съ съгласни да се опрости на Пенко Христо Петковъ, отъ с. Косталево, Врачанска околия, сумата 814 л. неправилно получена нивалидна пенсия, моля, да вдигнатъ рака. Болишинство, Събраниято приема.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): По същия списъкъ X, пореденъ № 146. — Заявление отъ Георги Дашинъ, завеждащъ железнопътното депо въ гр. Варна.

Просителътъ излага, че съ постановление № 8862 отъ 14 септември 1923 г. на Варненската митница билъ задълженъ да заплати сумата 4.157 л., произхождаща отъ магазинъ за ненавременно освободени материали за българските държавни железници. По поводъ на това заявление, изпратено е едно писмо отъ Дирекцията на железниците, отдѣление материално, подъ № 34425, въ което се излага, че не по вина на просителя е станало това закъснение и се изказва желание да се опрости тази сума на Георги Дашинъ.

Комисията взема решение да му се опрости сумата 4.157 л.

Н. Падаревъ (д. сг): Ние ли ще решаваме дали има вина или не?

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които съ съгласни да се опрости на Георги Дашинъ, завеждащъ железнопътното дѣло въ гр. Варна, сумата 4.157 л. по постановление № 8862 отъ 14 септември 1923 г. на Варненската митница, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): По същия списъкъ X пореденъ № 8. — Заявление отъ Димитъръ Тинчевъ, инвалидъ, отъ с. Лесичери, Търновска околия.

Просителътъ е инвалидъ отъ сръбско-българската война презъ 1885 г. Получавалъ е пенсия, обаче после му била прекъсната, понеже инвалидността му е била отстранена. Сега му искатъ да върне една сума отъ 1023 л. като неправилно получена пенсия.

Комисията реши да му се опрости тая сума.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които съ съгласни да се опрости на Димитъръ Тинчевъ, инвалидъ отъ с. Лесичери, Търновска околия, сумата 1023 л. неправилно получена инвалидна пенсия, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): По същия списъкъ пореденъ № 183. — Молба отъ настоятелството на Охридското културно благотворително братство „Св. Климентъ“ въ гр. София. Въ тая молба се излага следното. Съ дарствен актъ № 19, дѣло № 2150 отъ 1920 г. Григоръ Караголевъ е подарилъ на същото това братство едно свое недвижимо имущество въ с. Княжево. Братството моли данъкътъ върху тая сграда да бѣде опростенъ, понеже е подарена за благотворителни цели.

Комисията реши да се опрости данъкътъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Каква е сумата?

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Не сме събрали сведения за сумата.

Министъръ П. Тодоровъ: Оттеглете това заявление. Трѣба да го прегледамъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Това прошение се връща въ комисията.

Н. Падаревъ (д. сг): Г. председателю! Азъ бихъ молилъ когато ще се докладватъ прошения, докладчикътъ да съобщава съображенията на комисията защо е решила въ единъ или другъ смисълъ, за да може Камарата да прѣцени нейните съображения. Иначе, при това невниманіе, което проявяваме, когато се докладватъ разни въпроси отъ прошектарната комисия, може-би ще пропуснемъ работи, за които сетне сами ще се чудимъ какъ съ минали презъ Камарата.

Докладчикъ З. Кръстевъ (д. сг): Г-да! Ще се съгласите да докладвамъ една молба отъ последния списъкъ, която е отъ спешенъ характеръ, а именно пореденъ № 17 отъ списъкъ XIV.

Дружеството за борба съ детската престѣпност и покровителство на затворниците е подало молба, съ която иска да му се отпуснатъ безплатно 60 тона II качество каменни въглища за топливо на малолѣтните престѣпници. Комисията, когато е решавала този въпросъ, направила е една грѣшка, като е решила тия въглища да се отпуснатъ отъ миналата „Перникъ“, безъ да вземе предъ

видъ, че ние не можемъ да разполагаме съ въглищата на миналата „Перникъ“. Сега ще трѣбва да се поправи решението, а именно: да се дадатъ на поменатото дружество безплатно 60 тона II качество каменни въглища отъ миналата „Бобовъ долъ“. Тия въглища съ за топливо на децата престѣпници, които съ настанени въ оня домъ, който е построенъ край шосето София — Княжево. Г. Ханджиевъ, който завежда този домъ, помолни сега да мине молбата презъ Народното събрание. Азъ, отъ името на комисията, моля да се съгласите съ нейното решение.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които съ съгласни да се отпуснатъ безплатно на Дружеството за борба съ детската престѣпност и покровителство на затворниците въ гр. София, 60 тона II качество каменни въглища отъ миналата „Бобовъ долъ“, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Левъ Кацковъ.

Докладчикъ Л. Кацковъ (д): Ще докладвамъ по списъкъ XIV пореденъ № 3. — Подадено е заявление отъ Димитъръ Хлѣбаровъ, бѣжанецъ, отъ София, съ което иска да му се отпусне народна пенсия за заслуги къмъ отечеството и въ областта на учебното дѣло.

Комисията е уважила тази молба на Димитъръ Хлѣбаровъ и реши да му се отпусне народна пенсия въ размѣръ 500 л. месечно.

Х. Мирски (д): Кажете какви съ народните му заслуги, защото народни пенсии не могатъ така да се отпускатъ.

И. Д. Черневъ (з): Кажете съображенията на комисията.

Докладчикъ Л. Кацковъ (д): Г. г. народни представители! Димитъръ Хлѣбаровъ е родомъ отъ гр. Воденъ, Македония. Дълги години е билъ учителъ изъ Македония, впоследствие е билъ книжаръ и половината отъ времето, презъ което е билъ учителъ, го е прекаралъ изъ затворитѣ. Къмъ заявлението съ представени повече отъ двадесетина удостоверения, отъ които е видно, че Димитъръ Хлѣбаровъ е действително единъ много заслужилъ човѣкъ за нашето дѣло тамъ, въ Македония. Освенъ това, Димитъръ Хлѣбаровъ напоследъкъ е билъ учителъ иѣкжде изъ България, обаче е билъ принуденъ да престане да учителствува, защото е ослѣпилъ съ двѣтъ си очи. Има приложено удостоверение, издадено отъ Александровската държавна болница № 348, отъ което се вижда, че действително Димитъръ Хлѣбаровъ е ослѣпилъ и не може да си изкарва прехраната.

Министерството на народното просвѣщение също е изпратило писмо до Народното събрание, съ което моли последното да прѣцени заслугите на просителя и съобразно съ това да реши да му се даде пенсия или не.

По всички тия съображения, комисията намира, че действително Димитъръ Хлѣбаровъ е заслужилъ да има една малка народна пенсия и затова реши да му отпусне такава въ размѣръ на 500 л. месечно. Моля да се приеме решението на комисията.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Никой не иска думата.

Които съ съгласни съ решението на комисията, да се отпусне на Димитъръ Хлѣбаровъ, живущъ въ гр. София, народна пенсия въ размѣръ на 500 л. месечно, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Сава Йордановъ.

Докладчикъ С. Йордановъ (д. сг): Ще докладвамъ по списъкъ XIV пореденъ № 1 — молба отъ Антонъ В. Вълкановъ, родомъ отъ с. Германъ, Прѣбанско.

Просителътъ въ началото на последната война е постѣпилъ като войникъ въ 5. македонски полкъ, където билъ назначенъ за разузнавачъ. Въ края на злополучната война е понадалъ заложникъ. Като заложникъ той билъ наклеветенъ отъ грѣцките власти, че ужъ билъ предателъ иѣкакви старини на българските войски и заради това грѣцкиятъ воененъ съдъ го е осѣдилъ на затворъ и да плати една голѣма сума, каквато ужъ взематъ отъ българското правителство. Хвърлили го въ затвора въ Солунъ, където е лежалъ шестъ години. Цѣлниятъ му имотъ е билъ разпродаденъ, за да се плати исканата сума отъ грѣцкото правителство. Баща му, 80-годишенъ старецъ, пѣкъ билъ изпратенъ на изгнание въ Франция. Така пѣклото семейство било разорено. Следъ шестъ години зат-

воръ бил помилван по искането на нашата царска легация и впоследствие повърнатъ въ България.

Прегледанъ отъ медицинска комисия, тя го изкарва инвалидъ, негоденъ за работа и поради това му се отнуека пенсия отъ 254 л., съ която да издържа се си, децата си и старитъ си родители. Той сега съ заявление иска да му се даде еднократна държавна помощ.

Заявлението му се изпрати въ Министерството на войната и последното съ надписъ № 1.796 дава съгласие да му се отнуе еднократна държавна помощ.

Изпратено е заявлението му и въ Министерството на просвѣщенето. И то дава своето съгласие съ надписъ № 28.796 даа се даде еднократна държавна помощ на просителя.

В. Поповъ (з): Защо въ Министерството на просвѣщенето?

Докладчикъ С. Йордановъ (д. сг): Защото осмъждането му е било вследствие вземане на пѣкакви старини.

Комисията като взе предъ видъ, че просителътъ е наклеветенъ и че такива старини той нито е знаелъ, нито е продавалъ пѣкому и че сега е негоденъ за работа, останалъ безъ подслонъ и съ разорено семейство, рени да му се отнуе еднократна държавна помощ отъ 20.000 л. Моля да одобри неиното решение.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Никой не иска думата.

Който съгласи да се отнуе на Антонъ В. Вълкаповъ отъ гр. София еднократна държавна помощ въ размѣръ 20.000 л., моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събраниято приема.

Докладчикъ С. Йордановъ (д. сг): По смѣния списъкъ пореденъ № 2. — Молба отъ Анастасия капитанъ Владкова.

Мажътъ на просителката, капитанъ Владковъ, е служилъ като действующъ офицеръ въ 2. пѣхотен полкъ презъ 1911 г. Участвувалъ презъ смѣната година на 10-дневни полски поездки, които съ били много усиленъ — вземали съ на денъ по 30—40—50 км. път. Освенъ това, поинало му се да ездилъ на конь съ много лонъ ходъ. Вследствие на продължително натуване, на 5 май капитанъ Владковъ е почувствувалъ неразположение. На 6 май неразположението му се усилilo, а на 9 май получава на два пъти кръвоизлияние. Поради това става негоденъ за работа. Въ акта отъ 15 май, който придружава преписката и съ който се освидетелствува неговото здравословно състояние, се казва: „Отъ историята на болестта се вижда, че той досега не е страдалъ отъ никакви болести и, следователно, кръвоизлиянието се дължи на подскитъ поездки“. Даватъ му 4 месеца почивка. Следъ 4 месеца съ другъ актъ пакъ констатира неговото здравословно състояние и намиратъ, че е кадриренъ за нестроева служба. Той почва своята нестроева служба, но следъ малко пакъ заболява и на 31 декември с. г. почива.

Деца на му не получаватъ никаква инвалидна пенсия, защото се явилъ единъ споръ впоследствие между лѣкаритъ: единъ искали да установятъ, че болестта не се е появила отъ поездки, които съ се произвели презъ м. май, а че той си я е ималъ отъ по-рано.

Просителката е отнесла въпроса въ Русенския окръженъ съдъ и последниятъ съ опредѣленieto си отъ 16 януарий 1925 г. признава, какво капитанъ Иванъ Владковъ отъ гр. Търново, живущъ въ Русе, починалъ на 31 декември 1911 г., е умрѣлъ вследствие болестъ, която той е добилъ при изпълнение на своитъ служебни обязанности, въ полскитъ поездки. Дѣлото продължава и спорътъ още не е свършенъ, но просителката е безъ помощъ и безъ пенсия. До тукъ въпросътъ има това положение.

По-нататъкъ, отъ свидетелствата, които придружаватъ преписката, се вижда, че просителката съ едно дете на 13 години е останала въ издръжка на своя зетъ. Но нещастното следва своя път. Минали месецъ, на 5 януарий умира зетъ ѝ и тя вече остава безъ последната поддръжка, сама съ детето си, буквално на улицата. Но и това не етига. Нещастното пакъ продължава своя път. Заболява и тя. Отъ медицинското свидетелство, което е приложено къмъ преписката, се вижда, че тя е отишла въ Александровската държавна болница да се лѣкува. Но и тукъ нещастното я преследва. Слагатъ ѝ инжекция, иглата се счуна и въ раната остава отъ иглата 4—5 см., раната

се раздразва още повече и осакатява. И така тя, пекадърна вече за никаква работа, заедно съ детето си остава безъ подслонъ. Спорътъ между лѣкаритъ може да продължава, но работата е тамъ, да не би и тѣ да станатъ жертва, додето се рени този споръ между лѣкаритъ.

Отнесенъ въпросътъ въ Министерството на финанситъ, последното, като го изучава, отговаря, че семейството на починалия капитанъ Иванъ Владковъ, бидейки безъ всякакви срѣдства и лишено отъ инвалидна пенсия, заслужава държавна помощ. Комисията, като взе предъ видъ венчко това и като взе предъ видъ смѣно, че може-би въ бъдеще спорътъ да се рени въ негова полза въ Апелативния смѣдъ; като взе предъ видъ, че ние не можемъ да оставимъ тия хора на улицата, . . .

Н. Пждаревъ (д. сг): Само тѣ ли съ въ България?

Докладчикъ С. Йордановъ (д. сг): Не съ само тѣ въ България, но виждате какво е положението имъ.

В. Поповъ (з): Случаятъ е още споренъ въ смѣда и ако смѣдътъ се произнесе, че не е умрѣлъ при изпълнение на служебнитъ си обязанности, какво ще правимъ тогава?

К. Николовъ (д. сг): Въпросътъ е миналъ презъ смѣдината.

В. Поповъ (з): Докладчикътъ казва, че не е миналъ. Картиката, безспорно, е трогателна, никой не може да ѝ отрече, но азъ ще ви начертая 10 хиляди по-трогателни картини. Бихте ли могли да ги задоволите? Отгде отпуснахме 20 хиляди лева на одного, само защото билъ даскалъ.

К. Николовъ (д. сг): Онзи има пенсия, а тукъ нѣматъ пенсия.

В. Поповъ (з): По този пътъ не можемъ да вървѣмъ.

Х. Мирски (д): Защо възъ основа протокола на Русенския окръженъ смѣдъ не е добила пенсия по реда, предвиденъ въ закона?

В. Поповъ (з): Или ще отриемъ съзнитъ на всички нещастници, или нѣма да предпочетемъ единъ предъ другъ.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата на родниятъ представител г. Коста Николовъ.

К. Николовъ (д. сг): Г-да! Въпросътъ стои така. Въ 1911 г. капитанъ Владковъ взема участие въ единъ полски поездки, ръководени отъ стария нашъ, вече покоенъ генералъ Христовъ. И азъ бѣхъ тамъ. Поездкиътъ се свършиха на 11 май. Смѣния денъ въ 6 ч. пристигаме въ Русе. На 10 ч. капитанъ Владковъ повръща единъ легенъ кръвъ, около 3 кгр. Въ тази поездки, която действително бѣше страшна, по 16—17 км. на часъ непрекъснатата езда на единъ конь, нареченъ „Перунъ“, който никой не ездѣше, Владковъ си куни тази болестъ. Въ протокола и акта е казано, че никога не е боледувалъ. Къмъ променитето има препиетъ отъ венчки заповѣди отъ полка, съ които му е разрешаванъ отпускъ, и отъ които се вижда, че не е боледувалъ. Освидетелствуатъ го на 15 май и му даватъ 4-месеченъ отпускъ да се поправи. Връща се отъ отпускъ, боледува и следъ 4-месечно боледуване при второ кръвоизлияние починалъ. Не му правиха аутопсия. Става въпросъ да му се даде инвалидна пенсия. Назначаватъ се комисия отъ лѣкари, които да опредѣли дали е починалъ въ време на изпълнение служебнитъ си обязанности. Единъ отъ лѣкаритъ изказва съмнение, че може да е ималъ язва въ стомаха и туй съмнение става причина да не може жена му да получи пенсия.

Х. Мирски (д): Окръжниятъ смѣдъ ѝ е призналъ правото на пенсия.

К. Николовъ (д. сг): Окръжниятъ смѣдъ ѝ е призналъ правото на пенсия, но като отива въпросътъ въ Пензионното отдѣление, последното, поради това особено мнение на лѣкари, че е възможно да е страдалъ отъ язва въ стомаха, и отъ туй да е умрѣлъ, връща въпроса въ окръжния смѣдъ. Окръжниятъ смѣдъ отново, въ другъ съставъ го разглежда и казва, че нѣма право на пенсия. Туй се про-

дължава 14 години. Въ туй време що става? Тази нещастна жена, останала съ едно сираче, продава всичко, каквото е имала, мебели и дрехи, за да се прехрани. Прибира я зетъ ѝ, храни ги, но и той умира, пък и тя боледува дълго и сега е трупъ. Ето какво е положението.

Комисията, въ съгласие съ г. министра на финансите, който е проучилъ всички документи и писалъ „лично прочетохъ, човѣкко е да се помогне на тази нещастница“ определят да ѝ се даде една помощ отъ 50.000 л. Ако тя бѣше добила пенсия, щѣше да има такава 2—3 хиляди лева месечно. Азъ моля, г-да, да бѣдете милостиви и щедри. Това е една жена, съснана отъ нещастия въ веѣко отношение. Недѣйте я лишава отъ възможност да преживѣе още нѣколко години.

В. Поповъ (з): Азъ не съмъ противъ, другарь ми е билъ, но трѣбва да има една система.

Н. Николовъ (д. ст): Да въведемъ система, но недейте сега лишава една нещастница отъ помощъ.

При тази поездка ние минавахме 16—17 км. трѣстъ въ часъ. Генералъ Христовъ на 50-годишна възраст ездѣше повече отъ всички. Капитанъ Владковъ бѣше нестроеви и на единъ такъвъ лудъ конь се съсна. Има дознание, какѣто неговитъ началници даватъ показания, че той е умрѣлъ отъ ездата. Но, както казахъ, единъ лѣкаръ се съмнява. Съмнението на този лѣкаръ мота да лини едно семейство отъ помощъ и да го хвърли въ терзание цѣли 14 години.

Така стои въпросътъ, г. министре, Вие сте го прочули и моля Ви, застъпете се.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Който смъ съгласилъ съ решението на пропетарната комисия, да се отпусне на Анастасия Владкова отъ гр. София еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 50.000 л., моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Съборието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIV, пореденъ № 12.

Докладчикъ П. Поповъ (д. ст): Молба отъ Злата П. Чуклева, лично и като майка, законна представителка на малолѣтнитъ си деца, оставени отъ покойния д-ръ Пано Чуклевъ. Г-жа Чуклева въ заявлението си казва така: „На 9 юний 1922 г. предъ прага на своя домъ падна убитъ отъ злодейски куршумъ моятъ съпругъ Пано Чуклевъ. Причинитъ за неговото убийство смъ известни, обаче възмездие отъ смда едва ли ще може да се получи. Неговитъ заслуги къмъ държавата смъ известни.“ Тя иска малката пенсия, която получава за изслужено време на мъжа ѝ, 410 л., да се замѣни съ народна пенсия, понеже той е билъ дългогодишенъ смдия, смдебенъ следователъ и столиченъ градоначалникъ. Комисията изпраща това пейно прошение въ Финансовото министерство и последното, респ. Дирекцията на държавнитъ дългове, съобщава, че преспетката получава пенсия за изслужено време въ размѣръ на 410 л. месечно. Ако народното представителство намира, че ѝ е недостатъчна, може да я замѣни съ народна пенсия въ по-голямъ размѣръ, но първата пенсия трѣбва да бѣде унищожена, защото тя не може да получава две пенсии.

Комисията, като взе предъ видъ всички обстоятелства, реши — унищожава пенсията ѝ за изслужено време, като ѝ се дава 2.000 л. народна пенсия.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Защо не ѝ е дадена еднократна помощъ?

Докладчикъ П. Поповъ (д. ст): Комисията реши да ѝ се даде народна пенсия, защото Пано Чуклевъ има голѣми заслуги.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Цвѣтанъ Пунешковъ.

Ц. Пунешковъ (д. ст): Г. г. народни представители! Случаятъ е за единъ закѣснѣлъ дългъ отъ страна на народното представителство къмъ сирачетата на покойния Пано Чуклевъ. Имаме три жертви на безправие: Такевъ, Грековъ и Чуклевъ. За другитъ сторихме това, което бѣше нужно, дадохме държавната подкрепа въ форма на едно обезщетение на тия, които останаха следъ тия жертви на безправие. Азъ смѣтамъ, че закѣснѣлиятъ дългъ на Народното събрание по отношение наследницитъ на Пано Чуклевъ ще бѣде днесъ изпълненъ съ ващия вотъ, като

отпуснете народна пенсия на вдовицата и дветѣ сирачета на покойния Пано Чуклевъ, бившъ магистратъ и общественикъ, който при изпѣлнение на своя общественъ дългъ трѣбваше да легне на улицата мъртавъ предъ собствения си домъ, когато се прибираше при децата си. Помнете тия времена.

Смѣтамъ, че комисията добре е решила да се даде народна пенсия на вдовицата на Пано Чуклевъ и на неговитъ две сирачета, тъй както се дава такава пенсия за изпълненъ общественъ дългъ отъ други или пъкъ за недостатъчно изпълненъ дългъ отъ страна на властѣта да се заварди животътъ на нѣкои граждани. Причинитъ тугъ едва ли има нужда да се изтъкватъ. Смѣтамъ, че по аналогии съ другитъ случаи, при които Народното събрание е давало народни пенсии, и въ случая трѣбва да даде народна пенсия на вдовицата и дветѣ сирачета, които смъ на 12 и 10-годишна възраст и които сирачета до 25-годишната си възраст иматъ нужда отъ сръдства, за да закрепнатъ и завършатъ образованието си.

Комисията предлага да се отпусне 2.000 л. месечна народна пенсия, като се отнеме сега получаваната пенсия за изслужено време 410 л., която, заедно съ добавѣното възнаграждение е около 700—800 л. Г. г. народни представители! Като имате предъ видъ, че съ тази пенсия ще се издѣрка и старата му майка и като имате предъ видъ, че се унищожава пенсията му за изслужено време, азъ предлагамъ да се отпусне 3.000 л. месечна пенсия.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Михаилъ Донсузовъ.

М. Донсузовъ (с. д): Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че не може да се даде народна пенсия на наследницитъ на Пано Чуклевъ, защото това не е въ съгласие съ мотивитъ, по които трѣбва да се дава една народна пенсия. Освенъ това, нека се има предъ видъ, че при убийството му той не бѣше на служба. Вѣрно е, че въ неговото лице земледѣлското правителство виждаше една опасностъ за своето властвувание. Народна пенсия обикновено трѣбва да даваме на хора, заслужили на държавата, на племето, които цѣлъ животъ смъ посветили въ служба на този народъ и народътъ трѣбва да имъ се отплати съ една помощъ. Да дадемъ въ случая народна пенсия заради туй, че Пано Чуклевъ е убитъ отъ привърженицитъ на една властваща партия, ще бѣде единъ лошъ прецедентъ. Но правилно е да дадемъ една поучетелна помощъ на неговитъ наследници, защото всички признаваме, че той е падналъ убитъ по политически причини. Ето защо предлагамъ да се измѣни решението на комисията въ смнѣлъ да се даде еднократна помощъ.

Докладчикъ П. Поповъ (д. ст): Финансовото министерство, респективно Дирекцията на държавнитъ дългове, както казахъ, дава това мнѣние: ако народното представителство намѣри пенсията за изслужено време недостатъчна, да я замѣни съ народна пенсия.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Христо Мирски.

Х. Мирски (д): И азъ смѣтамъ като г. Донсузовъ, че народни пенсии трѣбва да се отпускатъ за особени заслуги. Вѣрно е, че Пано Чуклевъ е служилъ по смдебното ведомство и е билъ добъръ служителъ, но неговитъ заслуги не могатъ да бѣдатъ признати за особени. Както отпуснахме еднократна помощъ на наследницитъ на покойния Милевъ и на други, азъ предлагамъ да отпуснемъ еднократна помощъ отъ 200.000 л. и на наследницитъ на Пано Чуклевъ.

По този поводъ бихъ молилъ почитаемото правителство да изработи единъ специаленъ законъ за обезщетение наследницитъ на всички онии, които смъ били убити при изпълнение на тѣхния дългъ. При смществуването на такъвъ законъ не Народното събрание, а институтцията, която би се учредила, би могла да отпуска такива пенсии, които пѣма да се наричатъ народни пенсии, а пенсии, да кажемъ, на пострадали държавни и обществени служители. По такъвъ начинъ ще се улесни работата на Народното събрание и пѣма да се решава за едногата така, а за другото иначе, въ зависимостъ отъ това, кое правителство управлява.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народният представител г. Петъръ Алековъ.

П. Алековъ (с. д): Не знам дали е станало въпросъ въ просетарната комисия, но безъ да съмъ юристъ, мене ми се вижда, че предложенното, което се прави отъ нея, е неправилно. Не може съ едно законодателно решение да се унищожи пенсията, която сега получава вдовичката на покойния Чуклевъ.

Д. Бошняковъ (д. сг): Тя нѣма да се унищожи.

П. Алековъ (с. д): Това се докладва: като ѝ се отнеме наследствената пенсия, която получава по единъ законъ. Може ли съ едно такова решение да ѝ отнемемъ правото да си получава онази пенсия, която има по силата на единъ законъ? Този въпросъ задавамъ, защото ми е неясно. Мисля, че би било много лошъ прецедентъ, ако Народното събрание съ решение унищожава пенсии, които сѫ установени по силата на единъ законъ. Такива прецеденти не знамъ да има.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народният представител г. Христо Димитровъ.

Х. Димитровъ (з): Г. г. народни представители! Преди няколко дни ние бѣхме свидѣтели на единъ симпатиченъ актъ отъ г. министъръ-председателя по поводъ повдигнатия въпросъ за амнистия. Доколкото можа да се разбере отъ малкото му думи, той възприема да се даде обща амнистия. Азъ мисля, че логично на това ще бѣде, ако сѣмната мѣрка или сѣмниятъ моралъ, който личи въ този случай, се простре и по други случаи за обезщетяване. Споредъ мене, ако искаме да нагазимъ въ пътя на истинското омнотворение, ще трѣбва да се постараемъ да бѣдемъ повече обективни и случаитѣ, като този съ Пано Чуклевъ, да се постараемъ да ги подведемъ подъ единъ принципъ, който може да бѣде такъвъ: да обезщетимъ наследниците на всички хора, които вследствие на войната, продължена до днесъ по разни причини, отъ лѣво, отъ дѣсно, отъ центъра, отъ горе, отъ долу, сѣ паднали убити. Оная война, която водихме навнѣ, преселнихме я навнѣтре, стана гражданска война. Сега има импулъсъ отъ министерскитѣ мѣста за една прошка. Щомъ ще има прошка, нека обезщетяването на пострадалитѣ да го подведемъ подъ единъ принципъ, който може да е приблизително оъзи, пропаранъ въ закона за пенситѣ на лицата, пострадали презъ време на войната или паднали убити. Разбира се, ще има едно градиране, споредъ което хора, като Чуклевъ, ще взематъ по-добри мѣста.

А. Додовъ (д. сг): И този законъ да има сила и за въ бъдеще! Това ли искате?

Х. Димитровъ (з): Ние ще го решимъ за днесъ, а ако продължаваме съ сѣмнитѣ глави да разтакаме войната, нека мислятъ въ бъдеще други какъ ще уреждатъ положението. Върху това бихъ могълъ да приказвамъ много. Засега обаче, повдигнатъ въпросътъ така инцидентно, нѣма да е хубаво да разправямъ въ широчина и дълбочина оуѣзи мисли, отъ които трѣбва да се въздуселваме, за да можемъ да нахвърлимъ обезщетяванията въ такава посока, която да има такава тенденция, че да омнотворява духоветѣ. Нека хвърлимъ съжаление и къмъ Пано Чуклевъ, и къмъ всички други категории, които не сѫ уличени въ очевидни безобразия.

Затова азъ предлагамъ да се оттегли предложенното за обезщетението на Пано Чуклевъ и комисията или надлежното министерство въ най-късъ срокъ да ни сезира съ едно законоположение, което да цели основното уреждане на тая материя.

Г. Дановъ (с. д): Възъ основа на твоя принципъ!

Х. Димитровъ (з): Възъ основа на човѣшкитѣ принципи. Най-малко отъ социалнитѣ можеше да се очаква това.

Ц. Пупешковъ (д. сг): Моля Събранието да приеме предложенното на г. Мирски за еднократна помощ отъ 200.000 л.

Х. Димитровъ (з): Азъ настоявамъ за моето предложение.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Г. Пупешковъ оттегли предложенното си да се даде 3.000 л. народна пенсия.

Г. Мирски предлага на просителката да се отпусн 200.000 л. еднократна помощ.

В. Поповъ (з): Въ решението на комисията се казва, че се отпуска народна пенсия въ размѣръ 2.000 л. месечно като се унищожава наследствената ѝ пенсия за излужено време. Въ случай, че се приеме предложенното на г. Мирски, трѣбва да се разбира, че наследствената пенсия остава.

С. Костурковъ (р): Разбира се, че остава.

Г. Пенчевъ (с. д): 200.000 л. помощ — то е повече отъ пенсия.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Както казахъ има предложение отъ г. Христо Мирски да се отпусн 200.000 л. еднократна държавна помощ на г-жа Чуклева и нейнитѣ малолѣтни деца. Ще поставя на гласуване това предложение преди решението на комисията. Което те приематъ, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ следующата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение закона за общинския налогъ, публикуванъ въ „Държавен вестникъ“ бр. 104 отъ 9 августъ 1924 г.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ д-ръ Ц. Дяковъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вж прил. Т. I, № 49)

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Никой не иска думата.

И. Лѣкарски (д. сг): Да се изпрати въ комисията.

Г. Семерджиевъ (д. сг): Искамъ думата.

Председателстващ д-ръ Б. Вазовъ: Имате думата.

Г. Семерджиевъ (д. сг): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Въпросътъ, който се повдига съ внесеното предложение отъ г. Лѣкарски, е единъ важенъ въпросъ както по сѣщество, така и по форма. Най-напредъ ще се спра по сѣществото на въпроса. Съ законодателното предложение се иска да отдѣлимъ една частъ отъ приходитѣ отъ общинскитѣ налози за благоустройствени цели, за освѣтление и водоснабдяване на градски и селски погранични общини.

Вие си спомняте, че преди година и половина отъ общинскитѣ налози се даде една сума за фондъ водоснабдяване, отъ които 80% първитѣ 7 години ще отиватъ за постройка на Рилския водопроводъ. Спомняте си, съ каква трудност се прокара това, макаръ водоснабдяването на града София да е една голѣма нужда, да е единъ социаленъ въпросъ, тъй като населението въ единъ грамаденъ градъ, като София, не може да бѣде оставено безъ вода. Само поради голѣмата важностъ на въпроса за водоснабдяването на София ние поехме риска да вложимъ държавнитѣ финанси, по да се осмѣстятъ Рилскитѣ водопроводъ. И тогазъ се изтъкна, че ние вземаме срѣдствата за Рилския водопроводъ не отъ пѣбакви изливни на фонда общински налози. Фондътъ „общински налогъ“ е предназначенъ за изплащане заплатитѣ на учителитѣ. Този фондъ, обаче, не е достатъченъ за тази нужда и държавата въ всяка година, понеже не достигатъ сумитѣ отъ фонда, доплаща около 80—100 милиона лева. Съ внесеното законодателно предложение се иска да увеличимъ този недоимъкъ. За какви цели? По-рано бѣше заради София, сега ни казватъ: „За пограничнитѣ общини, градски и селски“, и то не само за водоснабдяване, а и за канализация и за благоустройство.

И. Лѣкарски (д. сг): Откъде вземате това?

Г. Семерджиевъ (д. сг): Моля. — Сж ли тѣзи обекти една държавна необходимостъ, която да налага да жертвуваме нашитѣ финанси, като увеличаваме изтъкнатитѣ дефицити? Пограничността още не е белегъ за нужда

отъ подкрепа. Има погранични градски и селски общини бедни, но има и богати. Това не е критерий. Не отричамъ нуждата отъ подпомагане на нашите общини, за да се благоустроят, особено да се водоснабдяват. Но това трябва да стане съ разполагаеми средства, а не съ това да влошаваме държавните финанси.

Г. Лъкарски, въпреки, както е казано въ мотивите на внесенния отъ него законопроектъ, ще ни доказва, че ние не създаваме нови тежести, „ние вземаме“, ще каже той, „отъ фонда „построяване здание за Финансовото министерство“, намаляваме отъ тамъ и по такъв начинъ уголямваме фонда за водоснабдяване“. Значи, то е една счетоводна сметка. Г. Лъкарски гръбни. Туй не е счетоводна сметка. Ако Министерството на финансите няма нужда отъ този фондъ, приходите, които би се получили, ще отиватъ въ фонда „общински налогъ“, отъ който плащаме заплатите на учителите, защото, ако не вземемъ отъ този фондъ, явява се сигуренъ дефицитъ, който не трябва да се покрие отъ държавния бюджетъ. Значи Вие, г. Лъкарски, искате да вземете не отъ излишци, а да уголямимъ дефицита. Сметката е много ясна. Веднажъ тукъ венчки групи, цѣлата Камара направила отстъпка за водоснабдяването на София, но днесъ не можемъ да отидемъ по този път и да увеличаваме дефицитите, макаръ и за полезни цели. Туй е по съществото на въпроса.

Идвамъ до втория въпросъ. Може ли по частна инициатива да се внесе законопроектъ, който докосва държавните финанси, особено когато се отнася за локални интереси? Азъ поне съмътамъ, че въ единъ Парламентъ, който се уважава, по този път не може да се върви. Има отговорително министерство, той е, който може да каже дали може или не да се отдѣлятъ суми отъ държавните приходи. Азъ си спомнямъ, че въ законопроекта за бюджета, отчетността и предприятия се казва: „Никой министъръ не може да внесе законопроектъ, въ който се докосватъ държавни приходи и разходи, безъ да има писменото съгласие на министра на финансите“. Значи, вса се по отношение на г. г. министрите не само съгласието на министра на финансите, но то трябва да бъде дадено писмено. Този въпросъ за формата не е безъ значение. Да се внасятъ законопроекти по частна инициатива, когато се тѣхъ се докосватъ държавните финанси, е практика опасна. Ако нуждата е належаща, нека бъдемъ сезирани отъ мѣсто, което е компетентно.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представител г. Иванъ Лъкарски.

И. Лъкарски (д. сг): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Мислитъ на г. Семерджиевъ сж погрѣшни. Мене ми се струва, че той не си е далъ достатъчно трудъ да прегледа както мотивите, така също и съдържанието на предложението отъ мене законопроектъ и да го сравни съ съществуващия законъ за общинския налогъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): За насъ, другите, може да кажете, но за г. Семерджиевъ да казвате, че не си дава трудъ да проучва финансовите въпроси, не можете да кажете. Ако има работливъ човекъ между насъ по финансовите въпроси, това е г. Семерджиевъ. За него не можете да казвате, че не си е далъ трудъ да проучи Вашия законопроектъ. Ако той е скроменъ да не се защитава, ние сами трябва да го защитимъ. Избирайте изразите си.

И. Лъкарски (д. сг): Не отричамъ трудолюбieto и грижливостта за проучване на законопроектите отъ страна на г. Семерджиева, но въпросътъ е, г. Пждаревъ, за проучване по предложението отъ мене законопроектъ. Азъ ще кажа, че преди да внеса законопроекта, имахъ възможностъ да говоря съ г. министра на финансите и съ съответните началници на отдѣления въ Финансовото министерство.

Г. г. народни представители! Възраженията на г. Семерджиевъ по същество и по форма не сж прави. Г. Семерджиевъ се страхува, че съ предлагания отъ мене законопроектъ за измѣнение и допълнение закона за общинския налогъ, като се увеличаватъ постѣпленията въ фонда за общински заеми, се взема отъ средствата, които днесъ отиватъ въ държавната хазна или отиватъ въ фонда за учителски заплати. Не. Въ чл. 13 отъ закона за общинския налогъ е казано, че отъ постѣпните приходи отъ общинския налогъ се взематъ 5% за засилване сумата, предназначена за построяване здание за Министерството на финансите. Този фондъ за постройка здание на Министер-

ството на финансите, образуванъ отъ общинските налози, достигна до 1 юлий т. г. 72 милиона лева. Днесъ той става излишенъ, защото Финансовото министерство вече има свое здание. Обаче, докато не бъде отмененъ съ законъ, тия 5% отъ общинския налогъ ще продължаватъ да постѣпватъ въ този фондъ, а не въ общата каса на държавата.

Г. Семерджиевъ (д. сг): Държавата има нужда отъ 80 милиона лева, а не отъ 5 милиона лева за заплатите на учителите.

И. Лъкарски (д. сг): И фондътъ „учителски заплати“ е уреденъ съ законъ, въ който се казва, че следъ като се спаднатъ отъ постѣпните приходи отъ общинския налогъ 5% за фонда „построяване здание на Финансовото министерство“, 15% за общински заеми, 3%, мисля, за фонда на чиновниците, както и разпоските по управлението на фонда, останалата сума отива въ фонда „учителски заплати“. Дали този фондъ „учителски заплати“ е малък, дали ще свърши съ дефицита, по кои причини ще свърши съ дефицита — азъ съмъ увѣренъ, че ще свърши съ дефицита поради последующето нареждане за увеличаване учителския персоналъ — то е другъ въпросъ. Ние ще търсимъ средства, за да увеличимъ фонда „учителски заплати“, за да могатъ неговите средства да бъдатъ достатъчни за есциналната целъ, за която той е създаденъ. Но когато ние имаме единъ фондъ, чиято предназначение е излишно — фонда за постройка на здание за Финансовото министерство, когато средствата на този фондъ се взематъ отъ общи средства, които въ миналото сж отивали за подпомагане на самите общини, и когато, отъ друга страна, имаме предъ видъ онова финансово положение, въ което се намиратъ нашите общини — да не могатъ да свържатъ двата края на редовните си бюджети, камо ли да предприематъ инициативи за извънредни разходи, за благоустройство, водоснабдяване и т. н. — мене ми се струва, че ние ще трябва да се замислимъ и да направимъ пѣщо, за да дадемъ възможностъ на тия общини съ извънредни средства да могатъ да покрѣятъ разходите си за благоустройствени цели и за водоснабдяване. И когато Народната банка казва: „Азъ не мога да отдѣля нито единъ стученъ левъ“, за да го дамъ на общините за благоустройствени цели,“ когато и Земледѣлската банка казва същото, когато общините нѣматъ възможностъ да дадатъ на гражданите си, на своите данъкоплатци чиста вода за пиене даже и нѣматъ възможностъ да предприематъ каквато и да било благоустройствена инициатива, мене ми се струва, че ние не трябва отъ общинските налози да засилимъ фонда за общински заеми, който съществува по законъ, за да дадемъ възможностъ на по-големъ кръгъ общини да покрѣятъ своите извънредни разходи по благоустройството съ извънредни приходи. Привилегията, която се даде на София и на Дели-Ормана, не пострадва съ нищо. Процентътъ, който е опредѣленъ отъ действующия законъ за Софийската община, се запазва напълно, сумите, които ще постѣпватъ за Рилския водопроводъ на Софийската община, си оставатъ същите. Така че не се посѣга на това мѣроприятие, за което въ миналото изгубихме толкова време, за да решимъ да се даде тази привилегия на София. На тази привилегия не се посѣга въ нищо. Тази привилегия се запазва, но въ същото време азъ искамъ да се даде възможностъ и на други общини да добиятъ средства за своето благоустройство. Мене ми се струва, че е излишно да се аргументирамъ подробно. Въ комисията би могло да се направи известно попълване и разяснение на пѣкои положения въ внесенния на времето отъ мене законопроектъ, който ви се прочете отъ г. секретаря. Г. министърътъ на финансите е готовъ — не може и нѣма защо да бъде иначе — . . .

Г. Семерджиевъ (д. сг): При туй положение на фиска едва ли е възможно.

И. Лъкарски (д. сг): . . . и мене ми се струва, че ще се откаже отъ 5-ти % , които се взематъ отъ постѣпните приходи отъ общинския налогъ за фонда „постройка здание за Финансовото министерство“. Общините не сж длѣжни да строятъ сгради за държавни учреждения, каквото е напр. зданието за Финансовото министерство, тогава, когато тѣ нѣматъ свои домове, когато нѣматъ вода за пиене. Нѣма защо да изтъквамъ целесъобразността

на фонда за общинските заеми. Тя бѣше изтъкната много релефно въ миналото, когато Камарата прие учредяването на този фондъ. Въ сега действующия законъ е казано, че 80% отъ „фонда за заеми на общинитѣ за водоснабдяване, освѣтление и благоустройство“, който се образува отъ 15% отъ постѣпнитѣ приходи отъ общинския налогъ, ще се даватъ презъ първитѣ седемъ години въ заемъ на Софийската градска община за водоснабдяване на столицата по проекта Бистрица — Рилскитѣ езера. Този привилегия се даде за седемъ години, като се изчисли, че постѣпленята за седемъ години ще бѣдатъ достатъчни, за да може да се построи Рилскитѣ водопроводъ, а останалитѣ 20% ще служатъ за водоснабдяване на Дели-Ормана. Моятъ законопроектъ не унищожава нито едната привилегия нито другата. Той цели да засили ерѣдствата на фонда и да разпростре тая възможностъ и за други общини да получатъ заемъ отъ този фондъ при благоприятни условия, които сѣ предвидени въ закона: дългосрочни заеми за 20 години съ 4% лихва.

Азъ сѣмѣтамъ, че въ комисията г. министърътъ на финанситѣ ще се съгласи не само единъ процентъ отъ 5-тѣ %, които отиватъ за фонда „построяване здание за Финансовото министерство“, но и 5-тѣ % да се взематъ и по този начинъ отъ фонда за общински заеми ще могатъ да се даватъ годишно по пѣколко милиона лева заеми на много общини. Въ бъдеще този фондъ ще нарастне още повече. И въ комисията, ако възприемемъ туй положение, всичкитѣ 5%, които отиваха за постройка на здание за Финансовото министерство, да отиватъ за фонда общински заеми, можемъ да разширимъ кръга на общинитѣ, които могатъ да се ползуватъ отъ този фондъ за заеми на общинитѣ. Привилегията, която съществува за Дели-Орманъ и за Софийската община, онзи процентъ, който се предвижда за тѣхъ въ съществуващия законъ, да се запази както се запазва и по мой законопроектъ, а да отворимъ врата за ползуване отъ този фондъ и на други общини. Г. г. народни представители! Ние тукъ ежедневно по различни случаи говоримъ, че трѣбва да се помогне на общинитѣ. Нѣма да пледирамъ каузата на пограничнитѣ общини, които и въ минали години, и въ тия аномални времена, които живѣемъ, изнемогваха и изнемогватъ — вие сами ще намѣрите въ себе си аргументи, за да пледирате предъ себе си тѣхната кауза.

Когато поставимъ така въпроса, ще може да се намѣри едно положение, което да бѣде приемливо и да бѣде отъ полза за всички общини, като се измѣни моятъ законопроектъ.

Азъ се надѣвамъ, г. г. народни представители, безъ повече да се аргументирамъ, че вие ще гласувате по принципъ законопроекта.

Възражението на г. Семерджиевъ по форма бѣше, че законопроектъ не може да се внесе по частна инициатива, щомъ засега държавнитѣ финанси и се отнася за локални интереси. За локални интереси не е въпросъ. Съ законопроекта не се цели да се дадатъ известни блага на отделни общини, на отделни крайща. Не сѣ локални интереси, когато се касае даже за гранични области на България. Ако се поставя така въпросътъ, то и българскитѣ граждани отъ покрайнинитѣ би могли да постави друго-яче въпроса за локалнитѣ интереси и защита, а това, мисля, че не ще бѣде полезно нито отъ държавна гледна точка, нито ще е отъ интересъ за цѣлия народъ.

Държавнитѣ приходи и разходи, казва г. Семерджиевъ, не могатъ да се засѣгатъ безъ писмено съгласие на г. министра на финанситѣ. Азъ не сѣмъ компетентенъ въ областта на общо финансовитѣ въпроси, но ние сме имали прецедентъ. Нѣщо повече, азъ казахъ, че имамъ макаръ и не писмено, съгласието на Финансовото министерство и на г. министра на финанситѣ още преди да се внесе този законопроектъ. Г. министърътъ на финанситѣ е тукъ и той може и сега да даде съгласието си.

Прочее, азъ моля г. г. народнитѣ представители да се съгласятъ и да гласуватъ по принципъ законопроекта, следъ което той да бѣде изпратенъ въ парламентарната финансова комисия, където ще бѣде разгледанъ подробно.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ Яневъ.

Д. Яневъ (д. ег): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Между аргументитѣ на г. Лѣкарски за прокарването на този законопроектъ има единъ аргументъ, който той недостатъчно сериозно изтъкна тукъ — това

е положението на крайграничнитѣ градове и села. Вѣкъ знае, че нашата граница въ голѣмата си частъ е въ планински и гористи мѣстности и населението въ граничнитѣ крайща е въ много тежко материално положение. Тамъ ние нѣмаме богатитѣ села и градове на полята изъ България. Цѣлото гранично население е въ много тежко материално положение. Онѣзи градове и села, които сѣ по морския брѣгъ или по Дунава, които сѣщо така сѣ крайгранични, биха могли да аргументиратъ искането на заемъ за благоустройството съ това, че чужденцитѣ, когато идватъ въ България, стѣпватъ най-напредъ тамъ и, следователно, ще трѣбва да видятъ нѣщо по-добре устроено — единъ аргументъ, който панетина може да предизвика смѣхъ, по който аргументъ отъ много отдавна е аргументъ въ всички държави.

Граничното население е принудено да носи една тежоба, извънредна, която другото население не носи. Вие знаете каква е тя. Петричкитѣ примѣръ е много прѣсень, за да нѣма нужда да ви го припомнямъ тукъ отново. Когато всички други граждани въ България спокойно гледатъ работата си, граничарътъ въ вѣкъ моментъ носи една извънредна тежоба. Съ какво възнаграждава държавата тази тежоба на граничаря-гражданинъ? До лани вие знаете, че споредъ закона за народното просвѣщение училищата въ граничнитѣ села се издѣржаха отъ държавата. Защо? Защото носятъ тази извънредна тежоба. Днесъ сѣщо граничнитѣ села и градове носятъ тази тежоба, която другитѣ градове и села не носятъ. Освежъ това тѣ по една случайностъ географическа сѣ бедни общини и на тѣхъ трѣбва да се помогне не за друго, а за да се снабдятъ съ вода, която е най-необходима. И ако за водоснабдяването на София можахме да приведемъ много аргументи, които лани тукъ се чува, азъ сѣмѣтамъ, че за водоснабдяването на граничнитѣ ни общини можемъ сѣщо така да ги приведемъ съ още по-голѣмо основание, защото имаме работа съ извънредно бедни общини.

Азъ искамъ само на това да обърна вниманието на Народното събрание, като прибавя още, че Народното събрание не само днесъ, но и въ миналото, винаги на граничнитѣ селища е давало привилегии въ просвѣтно и въ всѣко друго отношение. Днесъ ние разглеждаме единъ законопроектъ, съ който се иска да имъ се помогне за водоснабдяването и благоустройството.

Поради тѣзи аргументи, които изтъкнахъ и поради изтъкнатитѣ аргументи отъ г. Лѣкарски, азъ моля този законопроектъ да се гласува отъ Народното събрание.

Председателстващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Михаилъ Донсузовъ.

М. Донсузовъ (с. д): Г. г. народни представители. Вѣрно е, че този законопроектъ, внесенъ по частна инициатива, засѣга единъ голѣмъ финансовъ въпросъ и, по формални причини, добре би било да постѣпимъ по другъ редъ. Затова се явява нужда да отиде въ комисията, тамъ да се обсъди по-добре, за да можемъ да дадемъ едно по-правилно решение на въпроса.

Както знаете, нашитѣ общини сами си правятъ единъ фондъ, отъ който си взематъ заеми за своитѣ нужди. Тѣзи нужди сѣ твърде голѣми, тѣ сѣ вече доста разширени съ този законопроектъ и трѣбва да помислимъ за ресурситѣ на този фондъ.

Само граничнитѣ общини ли трѣбва да се ползуватъ отъ този фондъ? Не, защото не само граничнитѣ общини, иматъ нужда отъ ерѣдства, за да се снабдятъ съ вода; иматъ я, безспорно, и вътрешнитѣ общини. И ако ние можемъ да уголѣвимъ този фондъ не само чрезъ ерѣдствата на общинитѣ, но и на държавата, ще допринесемъ твърде ценна услуга за повдигането стопанско и культурно на градовитѣ. Държавата казва: „Азъ заеми не давамъ“. Българската народна банка казва: „Азъ заеми не давамъ“. „Ще ни позволите тогава“, казватъ общинитѣ, „сѣ наши собствени ерѣдства да си създадемъ единъ фондъ, да го засилимъ и да си услужваме съ него, пакъ разбира се, подъ гаранцията на държавата, за обществени цели. Г. г. народни представители! Отъ тоя фондъ дадохме на Софийската община за Рилския водопроводъ. Добре направихме, защото София е гордостъта на България и трѣбва да се издигне, трѣбва да се благоустрои, трѣбва да се направи съ всичкитѣ хубости на единъ модеренъ градъ. Обаче не бива всички общини въ страната да жертвуватъ своитѣ материални блага само за София. Трѣбва тия блага да бѣдатъ равномерно разпредѣлени, защото всички градове иматъ нужда отъ вода, не само София. И ние —

варненци, бургазци, ямболци, раховци, русенци и други — нимаме амбицията да искаме нашите градове да се благоустроят, за да привлечат колкото се може повече стопански сили към себе си и да живеем по-добре.

Ето защо ние ще гласуваме за този законопроект, като се изпрати в комисията, където г. министърът на финансите да подпомогне, за да можем да създадем един по-добър закон, който да бъде от полза за всички общини в страната.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат, по начало законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за измѣнение и допълнение на закона за общинския налог, публикуван в „Държавен вестник“ бр. 104 от 9 август 1924 г., моля, да вдигат ръка. Болшинство, Събрание приема.

С. Костурков (р): Малшинство е.

Н. Пждарев (д.сг): Кой гласува, за да се приеме законопроектът?

С. Костурков (р): Десет души вдигат ръка.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Оспорвате ли вота?

Н. Пждарев (д.сг): Да.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Г-да! Оспорва се воят, затова ще повтори гласуването.

Които приемат по начало законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за измѣнение и допълнение на закона за общинския налог, публикуван в „Държавен вестник“ бр. 104 от 9 август 1924 г., и да се изпрати в съответната комисия, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

Г. Пждарев, разбира се, като говори, не вижда.

Н. Пждарев (д.сг): Да, по сега. Когато се гласува, да се гласува.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Пристъпваме към точка трета от дневния ред — второ четене на законопроекта за вноса на захарта.

Министър П. Тодоров: Да остане за следващото заседание, понеже се чака една декларация, която ще направят фабрикантите.

И. Д. Чернев (з): Ако г. министърът на финансите сключи договор с захарофабрикантите за 620 л. топ цвекло, ще бъде смѣнно след това да се слага законопроектът на разглеждане.

Министър П. Тодоров: Какъв договор ще се сключи и какво е могло да се издействува, ще се каже. Понеже захарофабрикантите трябва да дадат една прецизна декларация, за което болшинството от финансовата комисия ги е молила, затуй трябва да се остане законопроектът за следващото заседание. Това, разбира се, не изключва дебатирането при второто четене.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Г. министърът на финансите предлага този законопроект да остане за следващото заседание. Смѣтам, че всички сте съгласни. Точка четвърта от дневния ред се разглежда.

Пристъпваме към точка пета от дневния ред: второ четене на законопроекта за благотворителността — продължение.

Моля г. докладчикът да продължи доклада на законопроекта.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 6. Общинският благотворителен комитет или комитети действуват от името и за смѣтка на общинския съвет, съобразяват се с неговите указания и наредби и се отчитат пред съвета по начин, определен от него“.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

М. Донсузов (с.д): Няма кворум. Такива въпроси не можем така леко да минаваме.

С. Костурков (р): 60 души сме.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Моля! Има кворум.

С. Костурков (р): Никои не чу какво се чете.

Докладчик П. Найденов (д.сг): Защото не слушате, а разговаряте.

С. Костурков (р): И няма кворум, г. председателю. Стига да се подиграваме с Народното събрание! Омръзна ни!

Председателстващ д-р Б. Вазов: Защо?

С. Костурков (р): Защото сме 60 души. Да стоим всички тук да работим или да си отидем всички. Не може така. Веќе е тръгнал да си гледа кефа и работата. Когато трябва да хулим хората и да ги наричаме „предатели“, тогава всички сме тук, а когато трябва да вършим работа ни няма!

Председателстващ д-р Б. Вазов: (Към влизащите народни представители) Моля, г-да, заповѣдайте.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 7. Общинският благотворителен комитет могат да привличат в своя помощ, като съветници и сътрудници, свещениците, лѣкарите и учителите, а също и други опитни лица от двата пола, проявили се в дѣлото на благотворителността. За същата цел могат да организират и особени махленски (квартални), жезски и други помощни комитети за благотворителна работа, според местните нужди и условия в духа на този закон“.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 8. Общинският благотворителен комитет не губят правата си с разтурване на общинския съвет. Тѣ продължават да служат, докато се избере нов благотворителен комитет от новозабранения общински съвет. В такъв случай тѣ работят под председателството на председателя на тричленната (седмочленна) комисия“.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 9. Общинските съвети могат да представляват, чрез окръжния съвет, лицата от състава на общинските благотворителни комитети, когато покажат усърдие и се отличат в благотворителното дѣло, въ Министерството на вътрешните работи и народното здраве за награда“.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 10. Веќе общински съвет може да се съюзи с съседните общински съвети, а също и с църковни настоятелства или благотворителни учреждения от същата община и от съседните общини, когато се налага съобща сѣдства да се вземе един благотворителен почит, полезен за съюзените общини.“

Съюзените в такива случаи общини си изработват особен за случая устав, който подлежи на одобрение от Министерството на вътрешните работи и народното здраве.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събрание приема.

Докладчик П. Найденов (д.сг): (Чете)

„Чл. 11. Една пета част от годишните си постъпления по благотворителната част общинските съвети оставят на разположение на окръжните съвети за благотвори-

рителните почини, които са за въ полза на цялото население въ окръга.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Има думата народният представител г. Васил Домузчиев.

В. Домузчиев (нар. л.): Г. г. народни представители! Азъ казахъ и вчера, че чл. II, споредъ моето разбиране, трѣбва да се изхвърли отъ законопроекта. Той поглежда една пета отъ онзи фондъ за благотворителност, който се създава въ общинитѣ. Въ началото още, когато се създава благотворителността въ общинитѣ, ние не знаемъ какъ ще се развиятъ фондовете. Ако вложите въ закона, че една пета отъ общинскитѣ фондове ще отиватъ въ окръжния фондъ, бждете увѣрени, че още отначало ще създадете подозрения въ онзи, които ще трѣбва да се занимаватъ съ благотворителността, че тѣ сръдства на общинскитѣ фондове ще отида тамъ, откъдето помощъ едва ли ще може да се чака. Общо е мнението долу, въ селото, че онова, което се даде и отиде къмъ центъра, не се връща назадъ. Може-би тази мисль не е права, но ние трѣбва да работимъ, за да я разбиемъ. Много малко е направено за нашето село, за да имаме основание да го упрекваме, че е много подозрително. Може-би следъ петъ, следъ десетъ години да стане нужда отъ такова едно положение въ закона, щото частъ отъ общинския фондъ да отива въ окръжния фондъ, но сега, на първо време, оставете сумитѣ на общинския фондъ да се разходватъ въ село, където се чувствува най-голяма нужда. Нѣма окръжниятъ благотворителенъ комитетъ да се заеме още въ първата, втората и третата година съ постройката на сиропиталища и тѣмъ подобни, защото това нѣма да му бжде възможно. Нека премахнемъ този членъ отъ законопроекта. Съ туй ще създадемъ въра въ тѣзи, които ще събиратъ общинскитѣ благотворителни фондове, че това, което ще се събере, ще остане въ общината, за да подпомогнатъ некадринитѣ да работятъ, старцитѣ, и т. н. Да се взима една пета, е много. Какво предполагате, че ще се събере въ едно обикновено село? До 2—3—4 хиляди лева. Колко ще се вземе за окръжния фондъ? 500—600 л. даже 800 л.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. ег): 300 села въ окръга по 800 л.?

В. Домузчиев (нар. л.): Понеже слагаме сега началото на благотворителностъ, не трѣбва да я убиваме съ подобно изземване.

Азъ ви моля, въ интереса на самата благотворителностъ, на която се туря сега начало, да се изхвърли чл. II. Следъ нѣколко години, може-би, той ще стане нуженъ, но днесъ е опасенъ.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. ег): Г. г. народни представители! Не мога да се съглася съ разбирането на г. Домузчиева, да се изхвърли чл. II, защото ако обърнете вниманието на чл. 12 буква б, ще видите какви големи задачи възлага законътъ на окръжнитѣ комитети за благотворителността. А щомъ се иматъ предъ видъ тѣзи големи задачи, които се възлагатъ на окръжнитѣ комитети, ние ще трѣбва да имъ дадемъ сръдства, за да могатъ да реализиратъ тѣзи свои задачи. Г. Домузчиевъ щѣше да бжде правъ, ако можеше въ селскитѣ общини да откриемъ приюти за старци, сиропиталища за деца и пр. Но това е невъзможно. Въ една селска община ще има най-много единъ или двама инвалиди старци или пъкъ сираци отъ войната, за които не може да се построи специаленъ приютъ, сиропиталище и т. н. Тѣй щото, трѣбва да се изпратятъ къде? Или въ центъра на околията каквито сиропиталища и приюти не се предвиждатъ, или ще трѣбва да се изпратятъ въ центъра на окръга, където съгласно чл. 12 буква б ще се откриятъ такива сиропиталища и приюти, въ които ще се прибиратъ всички недѣлгави отъ цялия окръгъ. Несъмнено е, че на окръжния комитетъ ще трѣбва да се дадатъ повече сръдства. Несъмнено е също, че селата ще дадатъ тѣзи сръдства, защото тѣ после ще изпращатъ своитѣ недѣлгави стащи и малолѣтни деца въ центъра на окръга. Ето защо азъ ви моля да се приеме чл. II тѣй, както се докладва.

В. Домузчиев (нар. л.): Г. председателю! Искамъ да доцѣля мисльта си, ако позволите.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. ег): Прочетете чл. 12.

В. Домузчиев (нар. л.): Г. г. народни представители! Мнѣно ще откажете единъ недѣлгавъ селянинъ отъ селото му и да го закарате напръ въ Вратца на едно разстояние отъ 150 км., за да му давате благотворителностъ. Той ще ви каже: „А, ще отида тамъ да ме уморатъ, да ме изедатъ въшкитѣ“.

В. Поповъ (з): Това е невъзможно.

В. Домузчиев (нар. л.): Г-да! Вие ще трѣбва да се борите най-напредъ съ тѣзи разбираня на масата, да преридете душата на селянина да почувствува нуждата отъ тази благотворителностъ и да я централизирате. Но днесъ, когато отведнатъ слагате началото на тази благотворителностъ, тази централизация е опасна. Общото убеждение не бжде — пъкъ и моето убеждение е сѣщото — че вие по този начинъ отдадечавате помощта отъ мѣстото, където най-много се нуждаятъ хората отъ нея, за да я централизирате въ студентитѣ рѣчи на чиновника, който ще трѣбва да чакаме години, за да ни я даде. Ако единъ недѣлгавъ ще трѣбва да чака отъ окръжния комитетъ благотворителностъ и подаяние, той нека бжде готовъ най-напредъ да мре.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. ег): Тукъ не се говори за подаяние, а за отглеждане.

В. Домузчиев (нар. л.): Моля Ви се. — Идеята за обществената благотворителностъ въ тази форма, въ която се създава днесъ, ще трѣбва да бжде свързана споредъ мене — ще кажа голѣма дума, но нека да се чуе — съ въпроса за съществуването на манастиритѣ.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. ег): То е отдѣлна работа.

В. Домузчиев (нар. л.): Моля, г. докладчикъ, недейте се дадмива. Това е сериозна работа. У насъ манастиритѣ, които иматъ само една целъ въ живота — благотворителностъ — не са изпълнили една милионна частъ отъ своето назначение, следъ нашего освобождение. Въпросътъ за уреждането на манастирската благотворителностъ споредъ моето разбиране, скоро ще бжде сложенъ тукъ на разглеждане. Манастиритѣ не могатъ да останатъ вече кошари, въ които да живѣятъ само опредѣлени хора, наречени калугери. У насъ въпросътъ за използване на манастирскитѣ имоти скоро ще бжде повдигнатъ, както едно време въ Франция се подигна и се разреши. Ние тѣга, тежко ще бжде на този, който ще се опита да го разреши, но неговото разрешение ще помогне на благотворителността въ страната, тѣй като въ всѣки окръгъ има манастири, не единъ, а много. Може този законъ да го свържемъ съ онова положение, което ще се създаде съ въпроса за манастирската благотворителностъ и вмѣсто да правимъ нови хижи за приемане на недѣлгави старци, тѣ отъ набожностъ ще отиватъ по-скоро въ манастира, вървайки, че тамъ Господъ ще имъ помогне, отколкото въ благотворителнитѣ приюти, където трѣбва да чакатъ да имъ се даде благотворителностъ, на която тѣ не са привикнали. Ето защо ще трѣбва да се приготвятъ законитѣ къмъ нравитѣ, къмъ духа и разбиранията на тази маса, защото мнѣно ще наложатъ на нея единъ законъ, съ който тя никога нѣма да се примири.

По тѣзи съображения азъ моля г. докладчика и г. министъра, да се съгласятъ да се изостави първоначално, за единъ опредѣленъ периодъ време чл. II. Може би скоро ще му дойде времето пакъ да измѣнимъ този законъ. Сѣщо така пета частъ отъ годишнитѣ постыпления по благотворителността е много. Най-сетне ако не се съгласите съ това предложение за премахване на чл. II, азъ моля да се премахне едната пета. 5% ли, 10% ли ще сложите, по да сложите 1%, то знати 20% отъ всичкитѣ постыпления, а това е много споредъ менъ. Затуй ако не се приеме моето предложение да изхвърлимъ чл. II, то да туримъ поне най-много 5% отъ постыпленията по благотворителния фондъ въ населени пунктѣ.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Има думата г. министърътъ на вътрешнитѣ работи.

Министъръ И. Русевъ: Г. г. народни представители! Очевидно е, че общинитѣ съ своитѣ собствени сръдства не могатъ да отговорятъ на всички нужди по благотворителността, които ще се явятъ въ тѣхъ: постройка и издрѣжка на сиропиталища, сиропиталища, приюти, ясли,

колонии и т. н. Ако се остави общината сама да си помага на себе си, тя не ще може да си помогне, защото сръдствата ще бъдат малки. Нужно е окръгът да посрещне общитѣ нужди въ окръга. За тая целъ еж необходимѣ сръдства. Струва ми се че е грѣшка като се казва, че отъ селата не отивали въ тѣзи заведения. Г. Домузчиевъ! Ако стидете въ окръжитѣ, тамъ кѣдето има сиротопиталища, ще намѣрите, че повечето отъ децата сѣ отъ селата.

В. Домузчиевъ (нар. л): Да, но тѣ сѣ повечето деца на бащи убити презъ войната.

Министъръ И. Русевъ: Ако отидете въ старопиталищата, ще намѣрите също така хора, които сѣ отъ селата. Тѣмъ за да могатъ да се посрещнатъ нуждитѣ на общинитѣ, необходимо е да се взематъ тѣзи сръдства отъ общинитѣ, да се организира единъ фондъ съ достатъчно сръдства, за да могатъ да се удовлетворятъ тѣзи нужди. Ето защо, азъ моля да се приеме членътъ така, както е редактиранъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата пародиятъ представителъ г. Михаилъ Донсузовъ.

М. Донсузовъ (с. д): Г. г. народни представители! Азъ съмъ съгласенъ да си остане чл. 11 тѣй, както е редактиранъ, защото смѣтамъ, че въ окръга, като една по-голяма единица отъ общината, ще има много повече недѣлгави старци, които ще иматъ нужда отъ помощъ, и понеже такъвото хора ще бъдатъ повече, ще бъдатъ нуждни и повече сръдства. Ние не можемъ да разсѣждаме така, че селянитѣ били на нисъкъ уровеньъ, че тамъ могло бащата, изпѣденъ отъ своята лоша дѣщеря, снаха, или синъ, или пъкъ сирацитѣ да ги оставимъ на произвола на еждбата, и понеже били прости хора, да ги оставимъ просто така да измратъ. Ние не можемъ да се примиримъ съ пенхологията на тази маса, ние ще трѣбва да я издигаме къмъ по-новитѣ условия на живота. Г. Домузчиевъ не е правъ като казва, че масата била съ такава пенхология, че не можете да откъснете отъ село единъ старецъ или едно дете и да го пратите въ града, тамъ да живѣе и тамъ да мре, а ние, гражданитѣ, сме могли да се ползваме отъ културата на Европа и отъ ония сръдства, които тя дава като блага за насъ и да прилагаме този законъ повече за насъ. Напротивъ, колкото отиваме повече въ пизинитѣ на живота, толкова повече тамъ е нужно да се проявява благотворителностъ. И затуй законопроектътъ казва, че на окръжитѣ, тѣзи по-голямѣ единици, трѣбватъ повече сръдства. Една селска община не може да направи едно старопиталище или едно сиротопиталище, както това каза и г. министърътъ, но събрали тѣзи сръдства отъ цѣлия окръгъ въ една каса, съ тѣхъ може да се направятъ нѣщо солидно, нѣщо хубаво. „Съединението прави силата“ — пали така ние надъ нашето Народно собрание? Е добре, да се събератъ тия частни и общински подаяния, да се концентриратъ въ една обща каса, за да се създаде нѣщо модерно, хубаво, кѣдето и селянитѣ, като отиде, напр. въ нѣкое старопиталище или приютъ, да види нѣщо хубаво и здраво. Селянитѣ, щомъ дойде до едно положение на недѣлгавостъ, ще отиде тамъ и нека съ благодарностъ да почувствува, че съ това обществото го е възнаградилъ, а не го е оставилъ да мре въ пѣлвника или яхъра.

Казва се: „Монастиритѣ и другитѣ богоугодни заведения да ги направимъ старопиталища и сиротопиталища“. Нѣмамъ нищо противъ това. Ако въ единъ окръгъ има единъ или два монастира, азъ ще бъда първиятъ, който ще искамъ тѣ да се превърнатъ на приюти и сиротопиталища. Но приходитѣ на тия монастири сѣ недостатъчни, пъкъ и отъ тѣзи калугерски домове не можемъ да очакваме нѣщо смѣствено. Ако въ хиляди години тия монастири не сѣ могли да изпълнятъ задачата си на благотворителностъ и за облекчение мѣститѣ на старцитѣ и децата, тѣ и сега сами нѣма да изпълнятъ тази задача. Държавата съ законъ може и трѣбва да ги накара да изпълнятъ тая задача, но по никой начинъ това не бива да оставиме на частната инициатива. Съгласенъ съмъ съ законъ тѣзи монастири да бъдатъ обвърнати въ истински сиротопиталища и приюти за бедни, старци и немощни.

Тѣзи сръдства, които се предвиждатъ — една пета частъ отъ годишнитѣ постѣпления по благотворителностъта — не сѣ много. Ако единъ общински съветъ има такива постѣпления 1,000 л., нека той даде 200 л. за приютъ. Една пета — това е най-правилното, а не, като се иска 5% отъ тия постѣпления. Та азъ намiramъ този членъ за добъръ и моля да се приеме така, както се докладва.

В. Домузчиевъ (нар. л): Тогава отидете докрай — венчки постѣпления по благотворителностъта да се централизиратъ.

М. Донсузовъ (с. д): Не, една пета отъ събранитѣ сръдства.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има предложение отъ г. Домузчиевъ да се изхвърли чл. 11. Който сѣ съгласенъ съ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мѣншество, Събранието не приема.

Който приематъ чл. 11, както се докладва . . .

В. Домузчиевъ (нар. л): Азъ направихъ и второ предложение, вмѣсто една пета, да се каже „5% отъ годишнитѣ постѣпления по благотворителностъта“.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Г. Домузчиевъ прави предложение въ чл. 11, вмѣсто „една пета“, да се каже „5% отъ годишнитѣ постѣпления по благотворителностъта“ и пр. Който приематъ това предложение на г. Домузчиева, моля, да вдигнатъ рѣка. Мѣншество, Събранието не приема.

Който приематъ чл. 11 тѣй, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Окрѣжни съвети“.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ прочетеното заглавие, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 12. Окрѣжнитѣ съвети помощи лично никому не даватъ. Тѣ вършатъ следното:

а) подпомагатъ благотворителната дейностъ на отдѣлни или сдружени общини, които е отъ обща полза;

б) откриватъ и издържатъ: окръжни сиротопиталища, ясли за подхвърлени деца и пѣлни сираци или деца на покварени родители, окръжни старопиталища, приюти и др. заведения за недѣлгави, санаториуми, детски възпитателни заведения и колонии, заведения съ задължителна работа за покварени младежи и малолѣтни престѣпници, правноекитаци и просияци.

Въ венчки тия заведения се настаняватъ само лица, представени отъ общинскитѣ съвети;

в) надзиратъ благотворителната дейностъ на общинскитѣ съвети въ окръга, насърчаватъ я и я напѣтватъ споредъ мѣстнитѣ нужди, съгласно закона и наредбитѣ по неговото прилагане;

г) даватъ подробенъ отчетъ на Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве за благотворителното дѣло въ окръга въ края на всѣка финансова година, като излагатъ и обосноваватъ своитѣ проекти за бъдещата си дейностъ, за които проекти ще искатъ помощъ отъ държавата“.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата г. Мирски.

Х. Мирски (д): Азъ ще предложа една малка поправка: въ точка б накрая, следъ думата „малолѣтни“ да се прибави „и непълнолѣтни“, защото по чл. 539 отъ наказателния законъ децата престѣпници отъ 11 до 17-годишна възраст се смѣтатъ непълнолѣтни, та и тия деца, завършили 10-годишна възраст до 17 години, да могатъ да бъдатъ настанявани въ тия сиротопиталища. Щомъ се приема терминологията „престѣпници“, трѣбва да се приеме онова, което се казва въ чл. 539 отъ наказателния законъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Значи Вие предлагате следъ думитѣ „покварени младежи и малолѣтни“ да се прибавятъ думитѣ „и непълнолѣтни“.

Министъръ И. Русевъ: Съгласенъ съмъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Имате ли да кажете нѣщо, г. докладчикъ?

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): Не, и азъ съмъ съгласенъ.

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Г. Мирски предлага краят на буква б на чл. 12 да стане така: "... за поварени младежи, малолетни и непълнолетни престъпници". Който приемат тази поправка, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Който приемат чл. 12 заедно с гласуваната поправка, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 13. Окръжният съветъ предвиждатъ постъпления за благотворителни цели въ окръга отъ:

а) 1/2 отъ бюджетитъ на общинитъ по благотворителната частъ (чл. 12);

б) благотворителни марки (1—10 л. веѣка), съ които се обленятъ венчки документи, издавани отъ окръжното управление, отъ постоянната комисия и венчки държавни учреждения въ окръга;

в) 5% отъ стойността на продаденитъ окръжни имоти или сѣция процентъ отъ доходитъ на тия имоти;

г) помощи, дарения и завещания.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата г. Мирски.

Х. Мирски (д): Една малка поправка. Въ пунктъ а накрая въ скоби е поставено „чл. 12“. Трѣбва да се каже „чл. 11“.

Втора една поправка. Въ пунктъ б за документитъ, издавани на бедни не е казано, че се освобождаватъ отъ обленването съ благотворителни марки.

Министъръ И. Русевъ: Този членъ ще отиде въ комисията.

Х. Мирски (д): Понеже членътъ ще отиде въ комисията, нека да се има предъ видъ, да не се забрави.

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Има предложение чл. 13 да отиде въ комисията, като се съобрази съ по-рано гласуванитъ членове. Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 14. Упражнението на бюджета на окръжния съветъ по благотворителната частъ, както и венчки дѣла по благотворителността въ окръга, се възлага на единъ окръженъ благотворителенъ комитетъ въ съставъ: окръжния управителъ за председателъ, председателя на постоянната комисия — подпредседателъ и членове: членъ отъ постоянната комисия, окръжния лѣкаръ, архиерейския намѣстникъ и директора на първата мъжка гимназия, избрани отъ окръжната постоянна комисия. Той се отчетъ предъ окръжния съветъ по начинъ, определенъ отъ последния.

Окръжниятъ благотворителенъ комитетъ може да привлече въ своя помощъ, като сътрудници или вещи лица, представители на мѣстни окръжни учреждения и отъ други ведомства. Той може да учреди и помощни благотворителни комитети отъ лица отъ двата пола.

При избора или подбора на лицата за окръжнитъ благотворителни комитети се има предъ видъ чл. 7 отъ тоя законъ.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Лѣкарски.

И. Лѣкарски (д. сг): Г. г. народни представители! Въ чл. 14 сѣ изброени поименно лицата, които съставляватъ окръжния благотворителенъ комитетъ. Тѣ сѣ повече длъжниости лица: окръжниятъ управителъ, членъ на постоянната комисия, окръжниятъ лѣкаръ, архиерейскиятъ намѣстникъ, директорътъ на първата гимназия. Две лица не може да има на една отъ изброенитъ длъжности. Сѣвремененно въ члена е казано: „избрани отъ окръжната постоянна комисия“. Шомъ тѣ сѣ наименовани, излизно е да се казва: „избрани отъ окръжната постоянна комисия“. Тѣй че азъ предлагамъ тия думи „избрани отъ окръжната постоянна комисия“ да се изхвърлятъ.

Докладчикъ П. Найденовъ: (д. сг): Турено е за пояснение.

Министъръ И. Русевъ: Съгласенъ съмъ да се заличатъ тия думи.

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Има предложение отъ г. Лѣкарски въ алиней първа на чл. 14 да се заличатъ думитъ „избрани отъ окръжната постоянна комисия“, съ което предложението е съгласенъ и г. министърътъ. Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Който приематъ чл. 14, заедно съ гласуваната поправка, моля да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 15. Въ случай, че окръжниятъ съветъ бѣде разтуренъ, то окръжниятъ благотворителенъ комитетъ продължава да работи, съобразно постановленията на чл. 8 отъ тоя законъ.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ чл. 15, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 16. Окръжниятъ съветъ съ окръжния благотворителенъ комитетъ се грижи да се прибиратъ по надлеженъ редъ разходитъ, направени въ благотворителнитъ учреждения за сираци, подхвърлени деца, поварени младежи и пр., когато тѣ иматъ роднини, които сѣ длъжни да се грижатъ за тѣхната отхрана и възпитание (чл. 2 точка б).“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Лѣкарски.

И. Лѣкарски (д. сг): Г. г. народни представители! И чл. 16 ще трѣбва да се изпрати въ съответната комисия, защото и той се занимава съ материя, която се урежда въ чл. 2 буква б, който членъ решихме да се върне въ съответната комисия.

Министъръ И. Русевъ: Да, и той трѣбва да отиде въ комисията.

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Който сѣ съгласни съ предложението на г. Иванъ Лѣкарски чл. 16 да се изпрати въ съответната комисия, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 17. Окръжниятъ съветъ могатъ да представляватъ лицата отъ състава на общинскитъ, окръжнитъ комитети и отъ частнитъ благотворителни дружества на окръжнитъ благотворителни комитети, когато покажатъ усърдие и се отличатъ въ благотворителното дѣло, въ Министерството на вътрешнитъ работи и народното здраве за награда.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ чл. 17, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 18. Особени служебни лица по благотворителността селскитъ и малкитъ градеки общини могатъ да назначатъ само по пължителна нужда и то съ разрешение на окръжния управителъ.

Въ градове съ повече отъ 15.000 жители общинскитъ съвети, а сѣщо и окръжнитъ съвети могатъ да назначаватъ единъ платенъ особенъ чиновникъ. Той води пимената работа на благотворителния комитетъ и изпълнява неговитъ нареждания.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ чл. 18, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Участие на държавата въ благотворителността.“

Председателстваващ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ прочетеното заглавие, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 19. Държавата, чрезъ Министерството на вътрешнитъ работи и народното здраве, предвижда веѣка година въ своя бюджетъ сумитъ, които се стпущатъ за благотво-

рителните нужди на населението въ царството. Тия суми служат за основа на държавния благотворителен фонд при министерството, който се образува още и от:

а) благотворителни марки от 1 до 10 л. върху документите, издавани от всички министерства и върховни държавни учреждения на бедни граждани;

б) 2% от стойността на продадени държавни и без-стопанствени имоти или същия процент от годишните доходи на тия имоти;

в) един лев върху всеки пътнички билет по железопътните линии и българските параходи;

г) един лев върху всеки билет от държавните театри;

д) 50% върху данъка, който се събира от хазартните заведения за смътка на държавното съкровище;

е) сборове от спектакли, забави, концерти, кинематографи и др., които ще се дават въ деня на милосърдието (чл. 26);

ж) помощи, дарения и завещания.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Има думата народният представител г. Иван Лъкарски.

И. Лъкарски (д. сг): Предлагам и чл. 19 да се изпрати въ съответната комисия, за да може да се съгласува с другите членове.

Министър И. Русев: Добре, съгласен съм.

Докладчик П. Найденов (д. сг): И аз съм съгласен.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които са съгласни с предложението на г. Лъкарски чл. 19 да се изпрати въ съответната комисия, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събраниято приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 20. Държавният благотворителен фонд се управлява и отчита по правилник, утвърден с указ. Въ този правилник се предвижда, между другото:

а) лични помощи (стипендии) и милостиня не се дават никому;

б) сръдствата на фонда се разходват по бюджета, утвърден от министъра на вътрешните работи и народното здраве, с оглед към благотворителните нужди при народни бедствия, епидемии, глад и пр., както и на окръжните и общинските комитети и благотворителните дружества;

в) сръдствата на фонда могат, с разрешение на Министерството на вътрешните работи и народното здраве, да се използват за построяване народни домове въ по-големите градове, за духовните и материални нужди на бедните народни слоеве“.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събраниято приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 21. Отделът за социални грижи при Министерството на вътрешните работи и народното здраве направлява благотворителното дѣло въ царството, съгласно закона и дадените по неговото прилагане наредби.“

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събраниято приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Общи положения.“

Председателстващ д-р Б. Вазов: Има думата народният представител г. Христо Мирски.

Х. Мирски (д): Тъй като въ чл. 1 на настоящия законопроект приехме, че благотворителността въ царството се възлага и на частните благотворителни дружества, предлагамъ това заглавие „Общи положения“ да отиде следъ чл. 22, а преди чл. 22, въ който са изредени наредби, които се отнасят до частните благотворителни дружества, да се постави заглавие: „Частни благотворителни дружества“.

Министър И. Русев: Съгласен съм.

Докладчик П. Найденов (д. сг): И аз съм съгласен.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Които приемат предложението на г. Мирски, именно заглавието „Общи положения“ да отиде следъ чл. 22, а преди този член да се постави заглавие „Частни благотворителни дружества“, съ което предложение е съгласен и г. министърът, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събраниято приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 22. Частните благотворителни дружества, които бъдат сварени или които от сега пататъкъ биха се образували, са свободни въ своите благотворителни задачи, стига само да имат нужните за това сръдства и установи, им да бъдат утвърдени и наредени споредъ новеленията на закона. Дружествата, които не работятъ съобразно задачите си и които не се съобразяватъ съ това постановление, се разтурватъ съ заповѣдъ отъ министъра на вътрешните работи и народното здраве.“

Сварените благотворителни дружества и учреждения са длъжни въ срокъ отъ шест месеци да представятъ уставите си въ Министерството на вътрешните работи и народното здраве за утвърждение. Въ противенъ случай те се смѣтатъ разтурени и капиталите, ако иматъ такива, се прибиратъ въ полза на месечните общински благотворителни комитети.

Частните благотворителни дружества функциониратъ подъ първия надзоръ на окръжните благотворителни комитети, предъ които първите се отчитатъ ежегодно за своите смѣтки и благотворителна дейност.

Управителните комитети на частните благотворителни дружества нѣматъ право на заплата, освенъ канцеларски персонал, необходимъ за тяхното функциониране.

Същите дружества събиратъ своите сръдства само отъ вносите на своите членове и отъ подаръци на гражданството, събирани единъ път въ годината и то чрезъ поднасяне на публиката запечатани кутии на дружеството.“

Председателстващ д-р Б. Вазов: Има думата народният представител г. Иван Каранджуловъ.

И. Каранджуловъ (д. сг): Ще направя една бележка по втората алинея на чл. 22. Азъ имамъ предъ видъ сварените благотворителни дружества. За тяхъ се казва, че те са длъжни въ 6-месеченъ срокъ да представятъ своите уставни въ Министерството на вътрешните работи, за да бъдатъ утвърдени. Азъ предполагамъ, че тази втора алинея има предъ видъ онѣзи сварени благотворителни дружества, чиито уставни не са утвърдени по надлежния редъ, тъй като онѣзи, чиито уставни са утвърдени отъ Министерството на вътрешните работи, би било излишно да изпращатъ наново уставите си за утвърждение. Понеже настоящиятъ законопроектъ има предъ видъ да санкционира добрите дѣяния и на съществуващите досега благотворителни дружества, то естествено е, че той нѣма предъ видъ да пречи на тези дружества да съществуватъ и западъ, ако те действително са въ пълната смисълъ на думата благотворителни. Ако тези дружества не се съобразяватъ съ своите уставни и съ разпоредбата на този законопроектъ, ще бъде много добре да се премахнатъ, тъй като много злоупотребления ставатъ съ това благотворително дѣло.

Така че, понеже мъчно може да се предположи и мъчно може да се допусне, че се касае и за онѣзи дружества, чиито уставни са утвърдени, то азъ предлагамъ да се тури едно вметнато изречение въ смисълъ: сварените благотворителни дружества и учреждения, чиито уставни не са надлежно утвърдени, те само да представятъ своите уставни за утвърждение въ 6-месеченъ срокъ. Следователно, предлагамъ между две запетайки да се постави едно вметнато изречение „чиито уставни не са надлежно утвърдени“ — тези сварени дружества да представятъ своите уставни въ Министерството на вътрешните работи за утвърждение.

Председателстващ д-р Б. Вазов: Има думата народният представител г. Христо Мирски.

Х. Мирски (д): Въ третата алинея на този членъ ще трѣбва да се направи една поправка. Що се отнася до първия надзоръ, който се упражнява надъ частните бла-

гитворителни дружества, тукъ е казано: (Чете) „Частнитъ благотворителни дружества функциониратъ подъ прѣкия надзоръ на окръжнитъ благотворителни комитети“. Ако се върнемъ къмъ приетия вече чл. 2, ако се не лъжа, буква и, ще видите, че тамъ е казано, какво между длъжноститъ на общински благотворителенъ комитетъ е и тази — да надзирава частнитъ благотворителни дружества, а когато се изреждатъ длъжноститъ на окръжнитъ благотворителни комитети, никъде не се казва, че тѣ иматъ надзора надъ частнитъ благотворителни дружества. Затуй, за да се съгласува чл. 2, буква и, съ алинея трета на чл. 22 предлагамъ вмѣсто „окръжнитъ благотворителни комитети“ да се каже „общинскитъ благотворителни комитети“.

Министъръ И. Русевъ: Съгласенъ съмъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Г. Каранджуловъ! Какво е Вашето предложение?

И. Каранджуловъ (д. сг): На първия редъ отъ алинея втора на чл. 22, следъ думитъ „сваренитъ благотворителни дружества и учреждения“ да се постави запетая, и следъ запетаята да се каже: „чинто уставни не сж били надлежно утвърдени“, поставя се пакъ запетая и продължава текстътъ както си е.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ отговоръ на г. Каранджуловъ има да направя следната белелка. Ако остане втората алинея въ чл. 22 тъй, както е редактирана, нѣма опасностъ. Преди всичко, ще трѣбва отъ Министерството на вътрешнитъ работи да се провери, дали уставитъ на онѣзи дружества, които сж утвърдени, и на онѣзи, чинто уставни не сж утвърдени, отговарятъ на постановленията на този законъ. Несъмнено, ако тѣхнитъ уставни противоречатъ на този законъ, министерството не може да ги остави да функциониратъ.

В. Поповъ (з): Такава тенденция асж има членътъ — да ги ревизира.

И. Каранджуловъ (д. сг): Въпросътъ е следниятъ: ще трѣбва ли да се проверятъ отъ Министерството на вътрешнитъ работи еднажъ утвърдени уставни? То е единъ деликатенъ въпросъ. Щомъ министерството веднажъ е утвърдило уставитъ, ...

Министъръ И. Русевъ: Трѣбва да се види, дали тѣхнитъ уставни сж съгласни съ новия законъ.

И. Каранджуловъ (д. сг): Новиятъ министъръ на вътрешнитъ работи трѣбва ли да проверява веднажъ утвърденитъ уставни?

Министъръ И. Русевъ: Не трѣбва.

И. Каранджуловъ (д. сг): Ако не трѣбва, то трѣбва да се прибавятъ тия думи, които азъ предлагамъ.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): Ще трѣбва да се проверятъ, защото имаме новъ законъ.

И. Каранджуловъ (д. сг): Не е лесно вѣчки онѣзи благотворителни дружества, чинто уставни днесъ или онзи денъ сж били утвърдени, сега наново да ги поднасятъ за утвърждение. Цѣлнитъ въпросъ е тамъ: Министерството на вътрешнитъ работи иска ли да си постави за задача да проверява утвърденитъ веднажъ уставни отъ бившитъ министри на вътрешнитъ работи? Ако нѣма тая задача, тогава трѣбва да се прибавятъ тия думи, които азъ предлагамъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата г. министърътъ на вътрешнитъ работи.

Министъръ И. Русевъ: Г. Каранджуловъ! Министерството нѣма и не може да има за задача да проверява, дали известни уставни на нѣкои благотворителни дружества

сж правилно или не утвърдени отъ по-раншни министри на вътрешнитъ работи. Приема се, че тѣ сж утвърдени правилно. Сега се създава новъ законъ за благотворителността и ще трѣбва да се провери, дали тѣзи уставни сж съобразни съ постановленията на новия законъ. Никаква опасностъ нѣма отъ това проверяване.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Г. Каранджуловъ! Следъ тия обяснения на г. министра, настояватъ ли на Вашето предложение?

И. Каранджуловъ (д. сг): Азъ искамъ да се положи на гласуване.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има предложение отъ г. Каранджуловъ въ алинея втора на чл. 22, следъ думитъ „сваренитъ благотворителни дружества и учреждения“ да се прибавятъ думитъ „чинто уставни не сж били надлежно утвърдени“. По-нататкъ текстътъ си остава същиятъ. Които приематъ тази поправка на г. Каранджулова, моля, да вдигнатъ рѣка. Меншество, Събранието не приема.

Г. Мирски предлага да стане една поправка въ алинея трета на чл. 22, а именно вмѣсто думата „окръжнитъ“ да се каже „общинскитъ“, съ която поправка е съгласенъ и г. министърътъ. Които приематъ тази поправка, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Които приематъ чл. 22 съ току-що приетата поправка, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Сега, съгласно едно по-раншно предложение на г. Мирски, ще трѣбва следъ чл. 22 да се постави заглавието „Общи положения“. Които сж съгласни съ това, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 23. Просията се забранява. Общинскитъ съвети, въ срокъ шестъ месеци откакъ влиза законътъ въ сила, задължително настаняватъ сваренитъ просияни, които сж неспособни за никаква работа, или по домоветъ на тѣхнитъ родители, или по приюти и манастири, или имъ обезпечаватъ прехраната по домоветъ имъ, съгласно тоя законъ.“

Работоспособни лица, заловени въ просия, се предаватъ отъ полицията на кметоветъ за настаняване на безплатна принудителна работа — за първи пътъ отъ два часа до две денонощия, а при повторение на същото — отъ 3 до 10 денонощия. Презъ това време тѣ получаватъ само храна.“

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които приематъ чл. 23, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 24. За неизпълнение задълженията си по настоящия законъ виновнитъ лица отъ градскитъ и окръжни съвети се наказватъ отъ министра на вътрешнитъ работи и народното здраве, а тия отъ селскитъ общински съвети отъ окръжния управителъ, съ глоба отъ 100 до 2,000 л.“

Опказвания отъ бездействие или несправедливи действия на окръжнитъ и общинскитъ съвети и благотворителнитъ дружества се изпращатъ на окръжния управителъ“

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които приематъ чл. 24, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 25. Опредѣля се деньтъ на Милосърдния самариянитъ за празникъ на благотворителността, като день на милосърдието.“

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Има думата на родиятъ представителъ г. Владимиръ Поповъ.

В. Поповъ (з): Кой месецъ, коя дата?

Докладчикъ П. Найденовъ (д. сг): На 2 май, ако се не лъжа.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Които приематъ чл. 25, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 26. Родители, които са предали, поради бедност, децата си във приюти, ако се подобри материалното им положение, длъжни са да вземат децата си обратно.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 26, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 27. Суми и материали, дадени на бедните, като помощ по силата на този закон, не подлежат на секвестър, нито могат да се отетжват или прехвърлят на трети лица.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 27, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 28. Лица, които си послужат с невърни документи, за да получат помощ или издръжка по настоящия закон, независимо от наказанието по чл. 364 от наказателния закон, се лишават и от правото да се ползват от облагоит на този закон временно или завинаги.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Има думата г. Мирски.

Х. Мирски (д): Кой ще определи това, че се лишават от правото да се ползват от облагоит на този закон временно или завинаги?

Докладчик П. Найденов (д. сг): Общинският благотворителен комитет.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 28, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 29. Съ разрешение на съда (чл. чл. 85—90 от закона за лицата), взето по представление от съответния благотворителен комитет, децата на морално повредени или на престъпници, последните ако са състоятелни, се настаняват във съответни приюти и заведения и се поддържат за сметка на същите. По същия начин се настаняват във заведения морално повредени или с душевни недостатъци младежи.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 29, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 30. Местата за построяване благотворителни заведения се отетжват безплатно от общините.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Има думата г. Мирски.

Х. Мирски (д): Нека се каже един път, че и държавата отетжва безплатни места, когато ще се построят общински спрориталища. Защото винаги се вземат места от общините, или на общините се налага винаги да дават места; нека един път и държавата да даде.

Министър И. Русев: Държавата няма имоти, г. Мирски.

Х. Мирски (д): Има.

Докладчик П. Найденов (д. сг): Държавата има пасбища и гори — други места няма.

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 30, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 31. Всички суми, които по сплата на настоящия закон, постъпват за благотворителност на общините, окръзите и държавата, се внасят във най-близкия клон на Българската народна банка на текуща лихвена сметка под наименования: „Благотворителен фонд на . . . община“, „Благотворителен фонд на . . . окръг“ и „Държавен благотворителен фонд“ при Министерството на вътрешните работи и народното здраве.

Сумите от горните фондове могат да се изразходват само за благотворителност, по реда, определен в закона. Те не могат във никой случай и под никаква предлог да се употребяват или използват, макар и временно, за други цели.

Длъжностни лица, нарушители на този член, се наказват до една година тъмничен затвор и до 50,000 л. глоба.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 31, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 32. За особена проявена пожертвувателност и продължителна дейност във областта на благотворителността се дават награди.

Наградите биват:

1) записване имената и поставяне портрета или бюстове на благотворителя на видно място във заведенето, на което е изразена и благотворителната дейност;

2) даване лент и биографията във юбилейни сборници на благотворителността;

3) награждаване от Н. В. Царя, по предложение на министъра на вътрешните работи и народното здраве, с малкия или голбия знак на благотворителността, носен на дресата страна.

Разходите за наградите се отнасят за сметка на държавния благотворителен фонд.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 32, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчик П. Найденов (д. сг): (Чете)

„Чл. 33. Всички закони и наредби, които противоречат на този закон, се отменят.“

Председателстващ д-ръ Б. Вазов: Конто приемат чл. 33, моля, да вдигнат ръка. Болшинство, Събранието приема.

Г-да! Понеже времето е напреднало, ще трябва да се вдигне заседанието и да пристъпим към определяне на дневния ред за следващото заседание, което, съгласно правилника, ще бъде във вторник.

Председателството предлага следния дневен ред:

1. Трето четене законопроекта за лова.

Второ четене законопроектите:

2. За вносното мито на захарта.

3. За благотворителността (продължение)

Първо четене законопроектите:

4. За държавен контрол върху частните застрахователни предприятия (продължение).

5. За обезщетяване населението за нанесените му щети и загуби от съглашенските войски и пр.

6. За изменение на чл. 26 от закона за санитарно-ветеринарната служба.

7. За допълнение на закона за изменение и допълнение на законите за окръжните съвети, за градските и селските общини и пр.

Г-да! Съобщавам за сведение, че от сегашния дневен ред се оттегля точка шеста — законопроекта за от-

пускане заемъ на Карловската градека община — по искане на г. финансовия министър.

Има думата г. Мирски.

Х. Мирски (д): Г. председателю! Моля да се турят на дневен ред и ония министерски постановления, които съгласно конституцията трѣбваше да бъдат внесени въ първата редовна сесия за одобрение. Такива министерски постановления има още невнесени. Нека се направят

справка отъ почитаемото бюро и моля да се поставят на дневен редъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Който приематъ този дневен редъ за заседанието въ вторникъ, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранното приема.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 19 ч. 5 м.)

Подпредседателъ: **Д-ръ Б. ВАЗОВЪ**

Секретаръ: **Д-ръ ЦВ. ДЯКОВЪ**

Началникъ на Стенографското отделение: **Д. АНТОНОВЪ**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.		Стр.
Отпуски , разрешени на народнитѣ представители: Александър Пиронковъ, Господинъ Продавовъ, Димитъръ Нейковъ, Христо Баевъ, Тончо Думановъ и Михо Марковъ	371	разбойници кампоетка (Заявлението се връща въ комисията за ново разглеждане)	373
Законопроекти:		6. Петковъ Ценко Христовъ, отъ с. Косталево, Врачанска околия — опрощава му се сумата 814 л. неправилно получена инвалидна пенсия	375
1. за дова. (Второ четене — продължение докладването и приемане)	371	7. Дашинъ Георги, заведующъ желѣзнопътното депо въ гр. Варна — опрощава му се сумата 4.157 л. по постановление № 8.862 отъ 14 септември 1923 г. на Варненската митница	376
2. за измѣнение и допълнение на закона за измѣненieto и допълненieto на закона за общинския налогъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“ бр. 104 отъ 9 августъ 1924 г. (Първо четене)	379	8. Тинчевъ Димитъръ, инвалидъ, отъ с. Лесичери, Търновска околия — опрощава му се сумата 1.023 л. неправилно получена инвалидна пенсия	376
3. за благотворителността (Второ четене — продължение докладването и разискване)	382	9. Карагюлевъ Григоръ и настоятелството на Охридското культурно благотворително братство „Св. Климентъ“ въ гр. София — молятъ да се опрости данъка върху подареното отъ Григоръ Карагюлевъ на братството недвижимо имущество въ с. Книжево (Заявлението се връща въ комисията)	376
Прошения:		10. Дружеството за борба съ детската престъпност и покровителство на затворниците въ София — отпущатъ се на ежщото дружество, безплатно 60 тона II качество каменни въглища отъ мина „Бобовъ-долъ“	376
1. Николова Иванка Димитрова, отъ гр. София — отпуща се за нея и малолѣтнитѣ ѝ деца еднократна държавна помощъ въ размѣръ 50.000 л.	372	11. Хлѣбаровъ Димитъръ, бѣжанецъ, живущъ въ София — отпуща му се народна пенсия въ размѣръ 500 л. месечно	376
2. Тачевъ Димитъръ, отъ гр. Анхиадо, бившъ анхиадски митенъ управител — опрощава се начетената съ постановление № 266/1924 г. на Министерството на финансите сума 195.110 л. съ лихвитъ на бившия управител на митницата въ гр. Анхиадо, Димитъръ Тачевъ, за отстъпената отъ ежщия на солопроизводителното кооперативно дружество „Анхиадски солници“ сума отъ персонализирана фира презъ 1921 г.	372	12. Вълчановъ Антонъ В. отъ с. Германъ, Преспанско, Македония, живущъ въ гр. София — отпуща му се еднократна държавна помощъ въ размѣръ 20.000 л.	376
3. Ивановъ Никола, отъ с. Николаево, Новоазгорска околия — опрощава му се сумата 788 л. съ лихвитъ ѝ, отпущаната му отъ българската царска легация въ Бернъ презъ 1921 г. за завръщането му въ България	373	13. Владкова Анастасия, отъ гр. София — отпуща ѝ се еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 50.000 л.	377
4. Малѣва Евлампия П., отъ гр. Свищовъ — опрощава ѝ се сумата 31.225.31 л., за която покойниятъ ѝ мъжъ Павелъ Малѣевъ, бившъ директоръ на Свищовската смѣсена прогимназия, останалъ неотчетенъ предъ Върховната смѣтна палата съгласно постановлението ѝ № 3.079 1924 г.	373	14. Чуелева Злата П., отъ гр. София, за себе си и като представителка на малолѣтнитѣ си деца — отпуща ѝ се ней и на малолѣтнитѣ ѝ деца еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 200.000 л.	373
5. Вълчановъ Иванъ Г., отъ гр. Пещера — моли да му се отпущене помощъ за изгорената му отъ		Дневенъ редъ за следующето заседание	388